

VIA ALPINA IN RUPERTOVA POT TRANSVERZALA SKOZI 5 NARODNIH PARKOV IN 3 DRŽAVE

Izdajatelj in založnik:

Nacionalni sekretariat Vie Alpine Avstrije in Nemčije, Strokovna služba za prostorsko načrtovanje in varstvo narave Planinske zveze Avstrije (OeAV)

Besedila:

Uprava Triglavskega narodnega parka, Uprava narodnega parka Gesäuse, Uprava narodnega parka Kalkalpen, Uprava narodnega parka Berchtesgaden, Uprava narodnega parka Visoke Ture, Nacionalni sekretariat Vie Alpine Avstrije in Nemčije, Peter Šilak, Franz Genger, Rudi Felber, Arnold Kreditsch, Susanne Schwab, Erika und Fritz Käfer, Christina Schwann
Izvečki iz letnih poročil OeAV za leta 1961, 1968, 1976, Vodnik po pešpoteh „Avstrijska pohodniška pot 10 (Rupertiweg) Erike in Fritza Käferja, izšel v samozaložbi sekcije Planinske zveze Avstrije, 2007

Prevod:

Nemško - slovensko: mag. Andreja Pignar Tomanič

Zemljevidi:

Latitude-Cartagène / Geosys-Mona / Teleatlas / Netzwerk Alpiner Schutzgebiete, Randonnées Créations (Jean-Philippe Repiquet), Art'Graphi Créations (Sophie Simon)
Razmnoževanje z dovoljenjem BEV – Zveznega urada za kontrolo meril in geodezijo na Dunaju, EB 2008/00307, str. 32.

Layout in grafično oblikovanje:

Christina Schwann - Nacionalni sekretariat Vie Alpine Avstrije in Nemčije, Strokovna služba za prostorsko načrtovanje in varstvo narave Planinske zveze Avstrije (OeAV)

Tisk:

Samson Druck GmbH - St. Margarethen

Fotografije z naslovnice:

Z leve: „Pogled na Königssee z vzhodno steno Watzmanna“ – uprava narodnega parka Berchtesgaden; „Planinska pot Reißeck“ - G. Mussnig, uprava narodnega parka Visoke Ture - Koroška; „Die Goldlochquelle“ - F. Sieghartsleitner, uprava narodnega parka Kalkalpen; „Na vrhu Črne prsti“ - F. Mihelič – uprava Triglavskega narodnega parka; „Pogled z Johnsbachstega v skupini Hochtorgruppe“ - A. Hollinger – uprava narodnega parka Gesäuse

Vir fotografij:

Angermann, P.: str. 30, str. 31, str. 32-33
Archiv Nationalpark Hohe Tauern - Kärnten: str. 30, str. 31
Archiv Stift Admont: str. 18
Böhme, W.: str. 31
Gstalter, R.: str. 4, str. 5
Hagspiel-Photography-8952: str. 19, str. 24-25
Hollinger, A.: str. 12, str.18, str. 19
Kleider, M.: str. 5, str. 7, str. 9
Klinar: str. 13
Kovacs, F.J.: str. 18-19
Kren, E.: str. 18, str. 19
Lerch, J.: str. 12, str. 35
Mihelič, F.: str. 6, str. 7, str. 9, str. 12, str. 13, str. 14, str. 15, str. 20. str. 21
Mussnig, G.: str. 30-31
Nationalparkverwaltung Berchtesgaden: str. 13, str. 26-27
Pointl, A.: str. 10, str. 11
Schleching, S.: str. 6-7
Schwann, Ch.: str. 4, str. 4-5, str. 6, str. 7, str. 8, str. 8-9, str. 9, str. 28-29
Sieghartsleitner, F.: str. 12, str. 13, str. 22-23
Šilak, P.: str. 4
Zdešar, F.: str. 8, str. 14, str. 14-15, str. 16-17
Zlodej, W.: str. 5

Izdaja te brošure je financirana s sredstvi projekta VIADVENTURE – ki je sofinanciran s strani Evropske unije (Evropski sklad za regionalni razvoj) in osmih alpskih držav v okviru pobude Skupnosti Interreg IIIB-Alpski prostor.
(www.alpinespace.org)

V besedilu se navajanja v moškem slovničnem spolu nanašajo vedno tudi na navajanja v ženskem spolu.

Via Alpina in Rupertova pot

Transverzala skozi 5 narodnih parkov in 3 države

5000 km pešpoti, 5 poti skozi osem držav, z nadmorske višine 0 m do višine več kot 3000 m, osupljive igre narave in stoletja stare kulture – z Vio Alpino po Alpah. Posebej privlačni kotički: narodni parki, kjer se lahko divjina razvija kot pred tisoči let, kjer se človek veliko nauči od narave in kjer sta mir in sprostitvev na prvem mestu.

Tura pohodniških poti povezuje preko vijolične poti Vie Alpine in avstrijske pohodniške poti št. 10 – imenovane Rupertova pot ali v originalu Rupertiweg – pet narodnih parkov in tri države. Prav posebno potovanje v srcu Alp.

Via Alpina in njena filozofija

Via Alpina je zaživela leta 2000 kot projekt Interreg IIIB-Alpski prostor. Ideja te mednarodne poti, ki prečka Alpe, je povezana s pobudo združenja Grande Traversée des Alpes – francoskega združenja za razvoj turizma. Namen ideje je bil izbrati pot skozi Alpe, ki bi povezovala obstoječe poti in vodila skozi skoraj vse gorske verige Alp: Odkrivanje raznolikosti narave in kulture v edinstvenem prostoru.

V osmih alpskih državah, Italiji, Sloveniji, Avstriji, Nemčiji, Švici, Liechtensteinu, Franciji in Monaku sodelujejo pri izvajanju tega edinstvenega projekta različne zasebne in javne institucije. Rezultat je mogoče videti: pet poti, razdeljenih v 342 dnevni etape in dolgih več kot 5000 km.

Pri tem je presenetljivo zlasti, da dejansko ni bilo potrebno načrtati nobene nove poti. Gosta mreža pohodniških poti, ki jih vzdržujejo in markirajo planinske zveze in turistične organizacije, kakor tudi številne kočje v gorskem svetu ponujajo optimalne pogoje za pohodniški dopust, poln dogodivščin, užitka, vtisov iz narave in novih poznanstev.

Gorsko pohodništvo je način gibanja, ki je posebej primeren za posredovanje pomembnih želja in pobud. Človekova zmožnost zaznavanja ni prilagojena hitrim načinom gibanja in tako ostajajo številni vtisi v času izredno hitre mobilnosti povsem neodkriti. Pri hoji pa okolico zaznavamo veliko bolj zavestno z

vsemi njenimi posebnostmi. Dobro izhodišče za to, da se ne opozori zgolj na lepoto in edinstvenost tega velikega skupnega naravnega in kulturnega alpskega prostora, temveč se okrepi tudi zavedanje, da je prav ta prostor zelo ranljiv, da se ga izkorišča in se mu zadaja škoda, in da so njegove živalske in rastlinske vrste zrinili na rob naselitvenih možnosti. Via Alpina želi pohodnika opozoriti na to, kako dragocena bogastva se skrivajo v starih kulturah in tradicijah: prastaro znanje o značilnostih pokrajine, njenih mogočih nevarnostih in tesna povezanost živali in ljudi v odvisnosti od letnih časov, vse to oblikuje ta raznolik življenjski prostor.

Pohodništvo ne potrebuje veliko tehničnih sredstev, varuje okolje in je tiho – oblika turizma torej, ki upošteva značilnosti pokrajine in ne obratno.

Kdor se je enkrat odpravil na pot, se „prepustil“ tem čarom, ta se bo gotovo naučil čutiti in ceniti ta „duh Vie Alpine“.

VIA ALPINA IN ALPSKA KONVENCIJA

Zaradi njenih posebnih ciljev in njene filozofije je bila Via Alpina februarja 2005 sprejeta v Alpsko konvencijo kot eden prvih uradnih izvedbenih projektov. Alpska konvencija je mednarodno pravna po-

Koča na Prevalu - Slo.

Pogled na Niederjochferner - A.

Vas Saorge - F.

Cerkev pri

godba alpskih držav in Evropske skupnosti, v njej pa so zapisani cilji za varstvo in razvoj alpskega območja. Veljati je začela leta 1995 in jo sestavlja osem tematskih protokolov: Prostorsko planiranje in trajnostni razvoj, Gorske kmetije, Varstvo narave in zaščita krajine, Visokogorski gozdovi, Turizem in dejavnosti v prostem času, Varstvo tal, Energetika in Promet ter Prebivalstvo in kultura, ki je še v pripravi. Cilji Vie Alpine so zajeti v skoraj vseh protokolih, zlasti pa v protokolu Turizem. Pomemben partner Vie Alpine pa ni samo Alpska konvencija, temveč tudi druge organizacije, kot denimo pla-

ninske zveze, ki poleg vzdrževanja poti, nameščanja tabel in markacij izvajajo pomembne pobude v neposrednem delovnem območju Vie Alpine. V enaki meri tudi posamezne občine in turistična društva, ki delno pripravljajo ponudbe, uskla-

nimivo povezovanje različnih pobud v alpskem prostoru za nadaljnji razvoj ciljev Vie Alpine. Tukaj nastajajo simbioze, ki jih velja izkoristiti.

v svoji edinstvenosti vsak zase posebno doživetje: od sončnih pobočij v Triglavskem narodnem parku, preko bobnečega Ennsa v narodnem parku Gesäuse in gradu na vodi „Wasserschloss“ v narodnem parku Kalkalpen, vse do strmih sten v narodnem parku Berchtesgaden tja do visokogorskih ledenikov narodnega parka Visoke Ture (Hohe Tauern).

In vsem je skupno eno: Via Alpina in Rupertova pot jih povezuje ta v biserno ogrlico – v krog narodnih parkov, pri čemer se regije narodnih parkov ponujajo kot idealne vstopne ali izstopne točke za večdnevne pohode.

Izvelek iz 6. člena „Usmeritve razvoja turizma“ (Zv. ur. l., št. 230/2002):

„1. Pogodbenice pri razvoju turizma upoštevajo načela varstva narave in ohranjanja krajine. Zavezujejo se, da bodo, kolikor je mogoče, spodbujale projekte, ki varujejo krajino in so sprejemljivi za okolje.

2. Zavzemale se bodo za politiko trajnostnega razvoja, ki krepi konkurenčno sposobnost sonaravnega turizma v alpskem prostoru in tako pomembno prispeva k družbenogospodarskemu razvoju alpskega prostora. (...)

jene z Vie Alpino. Posebno vlogo imajo lastniki koč in gostinci, ki z veseljem in v vsakem trenutku posredujejo informacije o Vie Alpini ter nadaljnjih etapah poti. V vedno večji meri pa postaja za-

jene z Vie Alpino. Posebno vlogo imajo lastniki koč in gostinci, ki z veseljem in v vsakem trenutku posredujejo informacije o Vie Alpini ter nadaljnjih etapah poti. V vedno večji meri pa postaja za-

PET NARODNIH PARKOV V BISERNI OGRlici

Konkreten primer ponuja ta velika tura pohodniških poti po narodnih parkih vzhodne Vie Alpine. Regije z narodnimi parki zavzemajo na področju raziskovanja, varstva in okoljske vzgoje izstopajočo vlogo. Sočasno pa pomenijo narodni parki v veliki meri nedotaknjeno naravo, staro s tradicijo bogato kulturno krajino in veliko raznovrstnost, katerih preučevanje nagovarja veliko gostov.

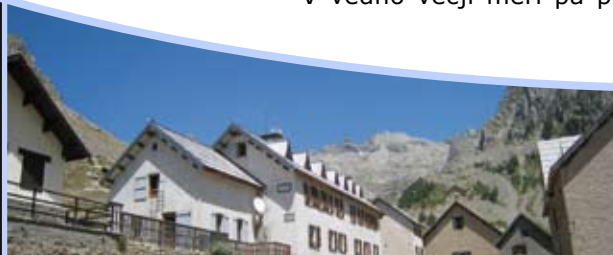
Zakaj torej ne bi obojega povezali – pohodništva in narodnega parka, se čudili in učili, odklopili in se sprostili.

Četudi narodni parki sledijo enakim ciljem in se opirajo na enake temelje, pa vendar pomeni pet tukaj predstavljenih narodnih parkov

www.via-alpina.org www.alpconv.org

Dientmannsdorfu - A.

Madone de Fenestre - F.

Wendelstein z bogatim razgledom - D.

Osupljiv greben Karnijskih Alp - A.

Ideja kroga narodnih parkov

Imamo idejo!

Pomladi 2006 so se srečali predstavniki narodnih parkov Berchtesgaden, Kalkalpen, Gesäuse in Triglavskega narodnega parka skupaj z nacionalnimi koordinacijskimi službami Vie Alpine v gornjeavstrijskem Mollnu. Tukaj so položili temeljni kamen za idejo tega kroga narodnih parkov.

Veliko je poti v Sloveniji, Avstriji in Nemčiji, toda na nobeni izmed njih se hkrati ne nahajajo štirje narodni parki. To je ena od posebnosti tako imenovane vijolične poti Vie Alpine od Triglavskega narodnega parka preko parka Gesäuse, Kalkalpen vse do Berchtesgadna.

Dodatno pa ima občina Ramsau v narodnem parku Berchtesgaden že dolga leta aktivno partnerstvo z občino Bohinj v Triglavskem narodnem parku. Tako se je porodila ideja, da se vijolična pot Vie Alpine preko Rupertove poti, ki je praktično neposredna povezava Berchtesgadna proti jugu do Mokrin, poveže z rdečo potjo, kamor se vključijo tudi največji narodni park Avstrije Visoke Ture, s čimer se krog zaključijo.

S tem je zaživela **tura pohodniških poti po petih narodnih parkih in treh državah**. Skupaj jo sestavlja **60 dnevnih etap**, 41 na vijolični poti, 14 na Rupertovi poti

in pet na rdeči poti Vie Alpine. Vse poti so dobro markirane in ponujajo dovolj možnosti za prenočitev v kočah in gostiščih v dolini. Vseh pet narodnih parkov že od nekdaj – zlasti kar zadeva znanstveno delo – redno izmenjuje izkušnje. V preteklih letih pa se je vedno več pozornosti posvečalo tudi temu, da se pohodnikom na prijazen način omogoči dostop do lepote in divjine na območjih narodnih parkov. Sočasno pomenijo regije narodnih parkov tisočletja staro kulturo in kmečko tradicijo, ki odločilno oblikujejo podobo krajine. Za trajnostno varstvo našega gorskega sveta je nujno potrebno, da zbrano znanje na dobro pripravljen način približamo tudi

gostom. Kajti tisto, kar razumemo, smo pripravljene tudi varovati.

Tako ima vseh pet narodnih parkov na voljo obsežen program, ponuja razstave in vodenja ter vabi na privlačne igre v informacijskih pisarnah narodnih parkov.

Vseh pet regij je dobro dostopnih z javnimi prevoznimi sredstvi, kar je zlasti pri pohodništvu izrednega pomena. Ne glede na to, ali smo izbrali le en narodni park, ali gremo od enega k drugemu, ali pa se lotimo kar vseh petih, bo to zagotovo posebno doživetje.

ZGODOVINSKI ORIS

Ob tej večplastni temi se je primerno najprej ozreti v zgodovino nastanka pohodništva, ko so naši predniki opravljali dolge in težavne peš hoje (ker seveda drugih možnosti ni bilo), da so lahko preživeli. Po številnih poteh so hodili naseljenjci, sodelujoči pri križarskih vojnah, obrtniški vajenci, tihotapci, trgovci, pastirji in romarji, pri čemer so slednji obiskovali sveta mesta (Rim, Santiago, Mariazell), torej so „romali“.

PIONIRJI RAZVOJA

Z odpiranjem in dostopnostjo Alp sta hitro napredovala gradnja koč in izdelava planinskih poti, kar lahko označimo kot posebno zaslugo Nemške in Avstrijske planinske zveze. Že leta 1912 se je sekretar planinske zveze Josef MORIGGL ukvarjal s pohodništvom „od koč do koč“ in že tedaj opozoril na tedaj obstoječo „planinsko pot čez Karavanke“ ter

na „Pinzgauerjev pohod“, ki sta danes del „južne alpske poti 03“ (Via Alpina, rdeča in vijolična pot) ter „osrednje alpske poti 02“. Vendar pa so poti v gore utrdila tudi druga planinska društva, zlasti Avstrijski turistični klub (Österreichischer Touristenklub - ÖTK) in turistično društvo „Priatelji narave“ („Die Naturfreunde“ - TVN).

KAJ JE POHODNIŠKA POT, KAJ JE (EVROPSKA) PEŠPOT?

V skladu z opredelitvijo pojmov tako imenovanega „splošnega načrta“ (temelj planiranja za vzpostavitve 10 avstrijskih pohodniških poti) mora biti pohodniška pot dolga vsaj 300 km in potekati skozi tri zvezne dežele. O (evropski) pešpoti pa govorimo, ko je pot dolga vsaj 500 km in vključuje tri evropske države.

POHODNIŠTVO V NEMČIJI, AVSTRIJI IN SLOVENIJI

V Nemčiji sodi pohodništvo skoraj izključno v področje dela registriranega Združenja nemških gorskih

in pohodniških društev (Verband Deutscher Gebirgs- und Wandervereine e.V.) in nekaterih njegovih velikih regionalnih organizacij, z izredno razvejano mrežo pohodniških poti in obhodnic. Med obstoječimi evropskimi pešpotmi (označene kot E 1 do E 11) jih devet prečka ozemlje Zvezne republike Nemčije, pri čemer se na delu od Ruhpoldinga do Pfrontna vijolična pot Vie Alpine na dolgem odseku prekriva s planinsko pohodniško potjo 04 (E 4 – tudi „Maximiliansweg“).

Zdi se skoraj nenavadno, da se možnosti oblikovanja pohodniških poti v Avstriji dolgo časa ni posvečalo nobene pozornosti, čeprav so bili na voljo že določeni predlogi. Šele leta 1960 izdelana pot „Nordwaldkammweg“ (Dreisesselberg – Nebelstein – Mandelstein, v navezavi na leta 1908 izdelano pot Kammweg) in leta 1970 izdelana in preko meja segajoča znana „severno-južna pohodniška pot 05“ so pritegnile pozornost pohodnikov. Obstoječa pešpot „Rupertiweg 10“ ali Rupertova pot (tudi E 10) kot

vezni člen med vijolično in rdečo potjo Vie Alpine postavlja regije narodnih parkov (Berchtesgaden, Gessäuse, Kalkalpen, Triglav), ki mejijo na vijolično pot, skupaj z narodnim parkov Visoke Ture v središče obiskovalcev.

In še: Ne glede na avstrijsko mejno pot 07 se Via Alpina dotika vseh devet avstrijskih pohodniških poti.

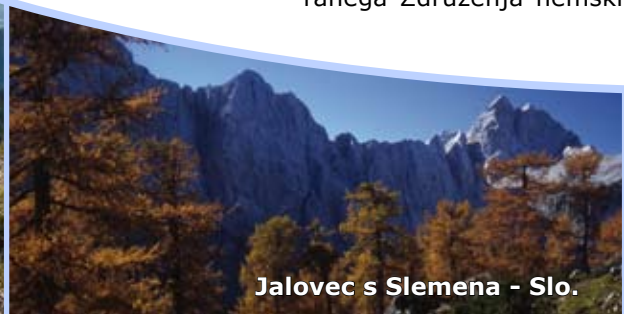
V Sloveniji je treba ob velikem številu obhodnic v Julijskih in Kamniških Alpah, Karavankah in na Pohorju poleg rdeče in vijolične poti Vie Alpine postaviti v ospredje še evropski pešpoti E 6 („Ciglarjeva pot“ – od Drave do Jadrana), E 7 („Naprudnikova pot“ – od Sotle do Mure) in „Slovensko planinsko pot ali transverzalo 1“ (od Kopra do Maribora).

Nenazadnje pa ne smemo pozabiti, da ob „pohodništvu“ spoznavamo deželo in ljudi, s treningom vzdržljivosti pa koristimo svojemu zdravju.

www.via-alpina.org www.alpenverein.at/weitwanderer

z Geigelsteina - D.

Jalovec s Slemena - Slo.

Pohodniški čevlji.

Pogled z Nebelhorna - D.

Vijolična pot Vie Alpine

Vijolična pot Vie Alpine vodi v 66 dnevnih etapah iz Slovenije preko vzhodne Avstrije po Koroški, Štajerski, Gornji Avstriji in Salzburškem in se pri tem dotakne petih avstrijskih pohodniških poti. Preko Steinernes Meer prispemo v Berchtesgaden, kjer pot na nekaterih etapah sledi poti Maximiliana (Maximiliansweg) po Bavarski do Allgäu. Izhodišče za vijolično pot je **Triglavski narodni park** v osrčju Julijskih Alp. Tukaj zaradi posebnih podnebnih razmer uspeva veliko endemičnih vrst. Pot se tukaj odcepi od rdeče poti Vie Alpine in vodi pohodnika proti severovzhodu skozi osupljivo dolino Vrat, obdano z dvatisočaki. Že kmalu dosežemo naslednji gorski masiv – Karavanke. Ob avstrijski

meji uživamo ob čudovitih pogledih v daljavo na Koroško in Gorenjsko. Kaj kmalu smo že v tretjem velikem gorskem masivu Slovenije, v Kamniško-Savinjskih Alpah. Kratak izlet na Storžič (2132 m) je poplavljen s fantastičnim razgledom in vreden truda ob vzponu. Preko vasi Jezersko končno na Jezerskem vrhu prečkamo avstrijsko mejo. Preko vasice Korte s svojo lepo staro cerkvijo prispemo po strmem vzponu na kočo pri Železni Kapli (Eisenkappler Hütte). Sveži in okrepljeni naslednji dan ne smemo izpustiti kratkega izleta na 2139 m visoki Obir, kajti razgled v celovško kotlino na eni in proti jugozahodu na Triglav na drugi strani prevzame vsakogar.

Znane Obirske kapniške jame vabijo, da jih obiščete, preden se odpravite naprej v Železno Kaplo (Bad Eisenkappel).

Zdaj sledi vzpon in sestop s Pece proti Pliberku in nato naprej proti Labotu. Kmalu dosežemo mejo s Štajersko, v ljubki občini Sobot in se nato spustimo do Eibiswalda – pohodniškega središča na vzhodu Avstrije.

Tukaj na zadnjih obronkih vinorodne pokrajine, kjer pridelujejo Schilcher, se nam lahko dobro godi, preden sledimo dolgemu slemenu Koralm – prav na meji med zveznima deželama Koroško in Štajersko.

V poletnih mesecih se v bližini „Ga-

berlja“ pasejo lipicanci, po vsem svetu znani graciozni beli konji Španske dvorne jahalne šole z Dunaja. Vendar pa jih vzrejajo v slovenski Lipici, prav tako kraju na etapi Vie Alpine.

Preko Steinplana nadaljujemo pot proti Knittelfeldu in nato preko Tremmelberga z lesenim razglednim stolpom v Seckau, ki je znan po benediktinski opatiji in gimnaziji.

Mimo slikovitega jezera Ingeringsee in Kettentörla dosežemo Trieben in kmalu zatem Admont, vrata v **Narodni park Gesäuse**. Kdor je bil enkrat tam, ve, zakaj ima Admont ta vzdevek, kajti tam, kjer si je Enns utrl svojo strugo med Ha-

Triglav v oblakih.

Kapelica „Kramarica“ na planini Koralm.

Križ na vrhu Obirja.

Planine Widdersberg

indlmauer in Himbeersteinom, so nastala mogočna vhodna vrata v narodni park.

Preko sten Halla in skozi drugo najdaljšo prehodno skalnato sotesko Avstrije, sotesko Dr. Vogelgesang, pridemo do Spital am Pyhrn, v **Narodni park regije Kalkalpen**. Kratek izlet v najbogatejši narodni park Avstrije z gozdovi in vodami je nepozabno doživetje, in kdor ima srečo, bo tam videl belohrbtega detla ali apolona.

Od Spital am Pyhrn se začenja vstop v hribovje Totes Gebirge (mrtvo hribovje), mogočen masiv iz apnenčastih kamnin. Preko Wurzeralm in Zellerhütte dospemo do majhnih krajev Vorder- in Hinterstoder in od tukaj do kočice Prielschutzhäuser. Skozi sotesko Klinserschlucht nadaljujemo preko središča Totes Gebirge. Priporočljivo je s seboj vzeti veliko vode, kajti v kraški visokogorski pokrajini deževnica zelo hitro ponikne v luknjah, škrapljah in vrtačah. Kot dokazuje kočica Pühringerhütte, je Totes Gebir-

ge vse kaj drugega kot mrtvo. Prav nasprotno je pokrajina tukaj zelo raznolika in skriva pestrost vrst gorskega cvetja.

Od kočice Albert-Appel-Haus preko Karl-Stögerjeve steze mimo Loserja in Sandlingalm dosežemo Bad Goisern v regiji svetovne dediščine in preko kočice Goisererhütte kraj Gosau z idiličnim jezerom Gosausee. Preko grebena Gosaukamm, pred velikim vrhom Bischofsmütze in masivom Dachsteinmassiv sledi Via Alpina pot v Lungötz in na južnem obrobju gorovja Tennengebirge v Werfenweng in Werfen, kjer nad Salzachom kraljuje двореc Hohenwerfen. Zdaj se sprehodimo ob vznožju osupljivega masiva Hochkönigsmassiv, ob številnih planšarskih kočah, ki vabijo, da si odpočijemo in poskusimo tipične planšarske izdelke, in nadaljujemo v Hinterthal in Maria Alm. Po strmem vzponu do razgledne točke na kočici Riemannhaus prečkamo na Steinernes Meer mejo z Nemčijo in vstopimo v **Narodni park Berchtesgaden** s čudovitim Königssee. Še kratek izlet v Avstrijo, mimo

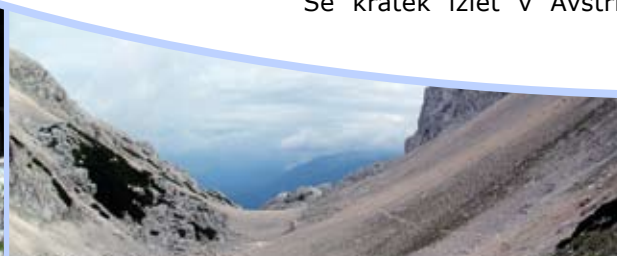
kočice Neue Traunsteinerhütte in Reiter Alm v Unken, preden se odpravimo v Chiemgau in od tam preko dveh najlepših razglednih hribov, Hochfelln in Hochgern, v Marquartstein. Preko Kampenwanda z vmesnim postankom na kočici Priener Hütte dospemo do Sachranga in preko kočice Spitzsteinhaus v Avstrijo. Po obisku kraja pasijonskih iger Erl nadaljujemo preko mostu Zollhausbrücke naprej proti Oberaudorf, mimo Brunnsteina, Großen Traithen in Rotwanda do jezera Spitzing-see ter nato preko Risserkogal v Kreuth. Po zadnji etapi v gorovju Mangfallgebirge prispemo v Lenggries in se začnemo spuščati v Bavarski predalpski svet, preko Benediktenwand in Herzogstanda v Eschenlohe in preko Wanka v olimpijsko mesto Garmisch-Partenkirchen.

Severno od Garmischa, mimo jezera Pflegersee in vzdolž proti izhodu doline Elmaubaches Tal dosežemo Linderhof v dolini Graswangtal, kjer kot kralji prenočimo v hotelu Schlosshotel, preden nadaljujemo čez pogorje Ammergebirge do turistič-

nih središč Schwangau in Füssen z njunima svetovno znanima pravljicnima gradovima Neuschwanstein in Hohenschwangau. Kdor še ima dovolj moči, lahko obiše po pohodniški poti v Nemčiji še najvišje ležeče razvaline gradu Falkenstein, preden dospemo v Pfronten in od tukaj nadaljujemo preko gorovja Tannheimer Berge v Avstrijo v dolino Tannheimer Tal. Že kmalu pa se začnemo ponovno vzpenjati, preko Allgäuskih Alp in sledimo jubilejnemu vzponu do kočice Prinz-Luitpold-Haus, kjer se naša pot sreča z rdečo potjo Vie Alpine. Kratek odsek poteka ob tej poti, preden zavijemo proti severu in se za kočico Edmund-Probst-Haus začnemo spuščati v Oberstdorf. Tukaj doseže vijolična pot, poleg rumene in rdeče poti v tem svežnju, najpomembnejše stičišče v Allgäu.

almen am Hochkönig.

Soteska Klinserschlucht v Totes Gebirge.

Spravilo sena v vasi Sorica.

Pogled preko Lecha na kraj Füssen.

www.via-alpina.org

Rupertova pot – pohodniška in povezovalna pot

Rupertova pot

Avstrijska pohodniška pot št. 10 vodi v 25 dnevni etapah in približno 560 km od Bärensteina v Gornji Avstriji do Mokrin na Koroškem.

Od Berchtesgadna v smeri juga povezuje vijolično pot z Mokrinami na rdeči poti Vie Alpine.

Od BÖHMERWALDA DO DONAVE IN HAUSRUCKA

Od Bärensteina v okraju Mühlviertel sledi Rupertova pot poti Falkensteiner Weg preko Aigena in Schläglu v Peilstein in preko Ameisberg v Oberkappel. Na tem mestu se lahko odločimo za različico (110A), tako da delno vključimo obhodnico po

Donavskem višavju preko Neustifta v okrožju Mühlkreis in Rannamühl proti Niederrannu.

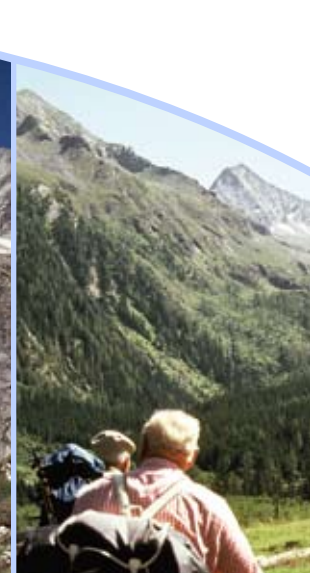
Glavna pot pa vodi mimo razvalin gradu Falkenstein do Niederranna v dolini Donave in se nato nadaljuje skozi Hörzinger Wald proti Andorfu. Od tukaj pot vodi v Zell na Prami in Riedau ter skozi idiličen gozd Pramwald v Haag am Hausruck, kjer preko pogorja Luisenhöhe in Haminger Höhe po skupno petih etapah dosežemo Feitzinger Höhe v osrčju Hausrucka.

OD HAUSRUCKA ČEZ GOZD KOBERNAUSSER WALD DO SALZACHA

Od Feitzinger Höhe pridemo najprej do stražnega stolpa Steiglbergwarte (Kobernauserwaldwarte), ki leži v gozdu Kobernauser Wald, in čez Frauschereck v Maria Schmolln in Mattighofen.

Nadaljujemo preko Eggelsberga v Ibm na obronkih močvirja Ibmer Moor, nato v Dorfibm in Holzöster na obrežju istoimenskega jezera. Preden dosežemo Ostermiething, prečkamo še kraja Ortholling in Gumpling. (V Ostermiethingu se ponovno združi variantna pot vzdolž obrežij „Inn-Salzach“ z

glavno potjo.) Nato nas pot vodi proti Flachgauu, do Salzachaina čez Wildshut – kjer kmalu dosežemo mejo med deželama Salzburg in Gornja Avstrija – v Oberndorf pri Salzburgu oziroma v Nußdorf pri Haunsbergu. Naš naslednji cilj je sam Haunsberg, na pohodniški poti pa si ogleđamo še jezero Ragginger See, Maria Plain, Gaisberg in mesto Salzburg. Najkasneje v Maria Plainu bomo razmislili o tem, ali bomo nadaljevali po poti „Gaisbergroute“ in dali prednost Glasenbachu, ali pa vendarle mestu festivala na prostem, Salzburgu, in nato pot nadaljevali proti Pfliegerbrücke.

**SKOZI SALZBURŠKE APNENČASTE
ALPE V PINZGAU TER SKOZI
RAURISER IN DOLINO GASTEINER TAL
DO VISOKIH TUR**

Ta odsek poteka od Salzburga oziroma Glasenbach, da bi preko Pflegerbrücke prispeli do Glanegga in preko vzpona Reitsteig kočo Zeppezauer-Haus pod Salzburškim Hochthronom. Ob tem spoznamo še Mittagscharte ter Berchtesgadenski Hochthron in nenazadnje kočo Stöhrhaus.

Preko Maria Gern dosežemo Berchtesgaden in Königssee.

Od tukaj poteka Rupertova pot krajši čas skupaj z Vio Alpino: Z ladjo se odpeljemo preko Königssee, se vzpnemo čez Saugasse do Kärlingerhaus ob jezeru Funtensee. Nato nadaljujemo preko široke planote Steinernes Meer do koče Riemannhaus in se spustimo do Marie Alm.

Medtem ko se Via Alpina od Marie Alm naprej drži vzhodno proti Hochkönigu, vodi Rupertova pot do Hundsteina in nato spet navzdol v

dolino Salzacha v Taxenbach. Od tukaj pelje pot skozi divje romantično tesen Kitzlochklamm v prelep Rauris in preko škrbine Seebachscharte v znano zdravilišče Bad Hofgastein. Nadaljujemo do Bockhartsee, nato navkreber do Mallnitzer Tauern (koča Hagener Hütte, 2448 m) na glavnem grebenu Alp in končno v Mallnitz, v **Narodni park Visoke Ture**. Iz Mallnitza se vzpnemo do koče Arthur-von-Schmidt ob Dösnerskem jezeru.

**OD VISOKIH TUR DO REISECKGRUPPE, V DRAVSKO DOLINO IN PREKO
GAILTALER DO KARNIJSKIH ALP**

Po zahtevni planinski poti Reißbeck dospemo dalje preko škrbine Seeschartl do jezer Pfaffenberger Seen in do koče Mooshütte in vse tja do koče Reißbeck-Hütte.

Čez škrbino Roßalmscharte dosežemo končno St. Paul in okrajno mesto Spittal na Dravi. Preko lepega, a vendarle dokaj svežega jezera Weißensee prispemo do Šmohorja in nato do Mokrin, majhnega kraja ob vnožju Karnijskih Alp, ki predstavlja

hkrati tudi zadnjo točko na Rupertovi poti ter etapno točko rdeče poti Vie Alpine. (Natančnejši opis sledi na strani 33.)

***Na rdeči poti Vie Alpine
do izhodišča***

V petih dneh je mogoče iz Mokrin preko Korenskega sedla ponovno prispeti v Triglavski narodni park.

V ta namen sledimo rdeči poti Vie Alpine (najdaljša pot Vie Alpine od Trsta do Monaka, 161 dnevni etap) v nasprotni smeri: Iz Mokrin se vzpnemo na Garnitztörl med Krniškimi skalami in Garnitzbergom, od koder lahko pri lepem vremenu uživamo v pogledu na Visoke Ture. Nadaljujemo preko planine Garnitzenalm in prečkamo severna pobočja Kronalpen, ter v kratkem času dosežemo italijansko ozemlje in Egger Alm. Mimo s prelepo lego jezera Egger-Alm-See pridemo do Dellacher Alm, do planine Görtschacher Alm in končno do Feistritzer Alm. Čez planine, Maria

Schnee in preko Achomitzer Alm, se odpira čudovit razgled na zahodno ležeče Julijce in Dobrač. Potem pelje pot po bogatem gozdnatem območju navzdol do Thörl-Maglern in preko Korenskega sedla v Slovenijo do Doma v Tamarju. Skozi Tamarško dolino navkreber dosežemo Tičarjev dom na Vršiču in končno informacijsko točko za Triglavski narodni park, ki se nahaja v vasi Trenta.

Nadaljnje informacije o Rupertovi poti in vseh drugih avstrijskih pohodniških poteh so na voljo:

OeAV-Sektion Weitwanderer

Thaliastrasse 159/3/16
A-1160 Wien

Tel./Faks: +43 (0)1 493 84 08
Mobitel: +43 (0)664 27 37 242
weitwanderer@sektion.alpenverein.at
www.alpenverein.at/weitwanderer

www.alpenverein.at/weitwanderer

pogled na Säuleck.

Bogastvo cvetja ob obronku poti.

Skupina pohodnikov na Steinernes Meer.

Počitek na planšariji Seebachalm.

Narodni parki – njihove naloge in cilji

Narodni parki po vsem svetu imajo nalogo, da v njihovi dinamiki ščitijo območja izjemne krajinske lepote, z edinstvenim živalskim in rastlinskim svetom, redkimi in ogroženimi vrstami ter s posebnimi naravnimi prizori. Ta zaščitni status preprečuje uporabo in izkoriščanje v tehnične in gospodarske namene ter zagotavlja visoko raven naravnega in dinamičnega razvoja. Človek pri tem ni izločen, temveč povabljen, da kot tih, previden opazovalec sodeluje pri tem razvoju.

Veliko stebrov podpira idejo narodnih parkov: varstvo narave, raziskovanje, izobraževanje in sprostitvev.

Varstvo narave

Iz ekološkega vidika so narodni parki – po vsem svetu jih je nekaj tisoč – pomembna pribežališča za živalski in rastlinski svet. Prosto se lahko razvijajo ekosistemi, na razvoj katerih človek vpliva v najmanjši možni meri. V osrčju narodnega parka je divjini ponovno dan prostor, človek pa se uči dopustiti, da narava ostane narava. Na drugih področjih, kjer je človek stoletja dolgo previdno in trajno živel z naravo in z njo gospodaril, je treba nadaljevati s to tradicijo: kot denimo na alpskih planinah. Prav na ekstenzivno obdelanih planšarskih pašnikih najdemo veliko število različnih živalskih in rastlinskih vrst.

Raziskovanje

Narodni parki so laboratoriji na prostem. Na področju znanstvenega raziskovanja izpolnjujejo narodni parki pomembno nalogo: Kje drugje lahko sicer opazujemo naravne procese brez posega človeka? Kje drugje je narava v ospredju in kje drugje se odpovedo njeni gospodarski uporabi prav na področjih lova in gozdarstva? Zaradi teh razlogov ponujajo narodni parki optimalne pogoje za znanstveno raziskovanje v iskanju novih spoznanj. Aktualne teme, kot denimo vplivi na podnebne spremembe, se na naravnih območjih delno odražajo

drugače kot na gospodarsko močno izkoriščenih površinah. Narodni parki lahko na tem področju doprinesejo pomembna opozorila k razumevanju teh fenomenov in s tem delujejo preko meja.

Izobraževanje

Bistvena naloga narodnih parkov je tudi priprava znanja o povezavah v naravi in slednje na razumljiv način predstaviti ljudem. Kajti vsa spoznanja le malo koristijo, če ostanejo omejena le za strokovnjake. Pri tem se gradi na različnih ravneh znanja in upošteva posamezne

ciljne skupine. Spekter sega od ponudb za otroške vrtce in osnovne šole preko izobraževanja odraslih vse do strokovnih ekskurzij za strokovnjake. Kot ozadje za svoje izobraževalno delo si narodni parki vedno znova osvežijo znani citat: „Le tisto, kar poznamo, imamo radi in kar imamo radi, tisto varujemo“. V tem smislu doprinaša posredovanje znanja nenazadnje tudi k večjemu sprejemanju varovanih območij.

Sprostitev

Skoraj nasprotje varstva narave, pa vendarle enakovredna naloga, je zagotavljanje sprostitvene funkcije zaščitene krajine. Gostje so povabljeni, da se aktivno z vsemi čuti gibljejo v narodnem parku. Pri tem si morajo spočiti in se sprostiti. Da ne bi kršili ciljev varovanja okolja, je pomembno premišljeno vodenje obiskovalcev: Kje ima sprostitve za

ljudi prednost, kje je potrebno razvoju flore in favne pripisati večji pomen? V našem sodobnem, tehnično razvitem svetu so območja brez pomožnih sredstev za vzpon in udobne infrastrukture alternativa, ki si jo ljudje v vedno večji meri želijo in jo cenijo.

Gospodarski vidik

Danes so narodni parki samostojna počitniška destinacija in predstavljajo redko, gospodarsko dobro. Vendar pa je treba turistične in gospodarske koristi intenzivneje pridobivati na obrobju zavarovanih območij ter v okolici varovanih območij. Velik del gospodarskega ustvarjanja vrednosti (prehrana, pijača, spanje in sredstva za vzpostavitev potrebne infrastrukture) se uresničuje že v regijah okoli narodnih parkov. Narodni parki zagotavljajo s svojimi raznovrstnimi ponudbami veliko priložnost za okoliške regije, da se turistično in

gospodarsko razvijejo. Pri nekaterih narodnih parkih so te priložnosti večje kot pri drugih. Vendar pa je treba jasno vedeti: S ponudbami varovanih območij – od tematskih pohodov preko šol v naravi do raziskovalnih timov – prihaja v regije narodnih parkov veliko ljudi.

Pomemben je podjetni pionirski duh vsakega posameznika ter sodelovanje mnogih akterjev, da bi za regijo dosegli gospodarske prednosti. Narodni parki zagotavljajo v tem smislu idealne pogoje!

Kaj pravzaprav pomeni IUCN?

„International Union for Conservation of Nature and Natural Resources“
- Svetovna zveza za varstvo narave

Gre za mednarodno organizacijo, ki si je za cilj zadala spodbujati ljudi k ohranjanju varstva narave in vrst, da bi omogočili trajno in obzirno rabo naravnih virov. Organizacija je znana zlasti po izdajanju „rdečih seznamov“ ogroženih vrst in po opredelitvi kategorij varovanih območij. Obstaja šest kategorij, začenši s kategorijama Ia in Ib – strogi naravni rezervati/naravna območja – do kategorije VI – zavarovana območja naravnih virov. Narodni parki so uvrščeni v kategorijo II. To ustreza zavarovanim območjem, katerih namen je predvsem ohranjanje ekosistemov in rekreacija.

NP Kalkalpen.

Na vrhu Črne prsti - NP Triglav.

Na ReiBecku - NP Visoke Ture.

Jezero Königssee - NP Berchtesgaden.

www.nationalparks.or.at

www.bfn.de

www.tnp.si

Triglavski Narodni park

Na sončni strani Alp!

Triglavski narodni park (TNP) leži v severozahodnem delu Slovenije, ob meji s sosednjo Italijo in blizu meje z Avstrijo. Pokriva skoraj celotni slovenski del Julijskih Alp, torej Vzhodne Julijske Alpe in delček Zahodnih. Imenuje se po Triglavu (2864 m), simbolu in najvišji gori Slovenije, ki hkrati predstavlja zadnji pomembni gorski mejnik jugovzhodne strani Alp. S svojo lepo oblikovano podobo in veliko višino, s katero izdatno presega vrhove v okolici, je Triglav resnični vladar Julijskih Alp, pravi kralj. Za njegove gore velja, da so dovolj majhne, da so lepe in prijazne in hkrati dovolj velike, da narava v njih pokaže svojo moč.

Kot tipičen alpski narodni park TNP sodeluje v Mreži zavarovanih območij v Alpah. S prvim predlogom za ustanovitev leta 1906 in prvim varovanjem leta 1924 spada med narodne parke z najdaljšo tradicijo v Evropi. Njegovo poslanstvo je predvsem varovanje izjemne narave Julijskih Alp, opravlja pa tudi strokovne, izobraževalne in raziskovalne naloge.

KARAKTERISTIKE

Značilnost Triglavskega narodnega parka so ostri apneniški grebeni Julijskih Alp z več kot 2000 m visokimi vrhovi. Na sever se spuščajo v prepadnih, impozantnih, več

sto metrskih stenah, južne strani pa so navadno položnejše. Ker je kamninska sestava raznolika, proti zahodu je več dolomita, je v smeri proti zahodu tudi vedno več ostro izrezanih, značilnih, smelo oblikovanih vrhov, obdanih z globokimi prepadi nad zelenimi dolinami. Geološko dajejo narodnemu parku glavni pečat poldrugi tisoč metrov debeli zgornjetriasni dachsteinski apnenec in blizu tisoč metrov debeli cordevolski apnenec. Globoko zarezane, ledeniško preoblikovane doline potekajo na vse strani od Triglava, ki stoji v osrčju gorovja. Njihovo estetsko podobo ustvarja visokogorsko ozadje z melišči, gozdovi in bistrimi vodami, povirjem

dveh pomembnih slovenskih rek, Save in Soče.

Površinskih voda je v narodnem parku malo. Visokogorski kraški svet ustvarja številne vodne poti in jezera v notranjosti gorovja, voda pa se ponovno pojavlja na površju pri značilnih kraških izvirih. Kljub temu najdemo tudi v visokogorju skupine jezerc, nastalih v ledeniških kotanjah, kjer so plasti apnenca manj propustne. Julijske Alpe so pomemben vir dobre pitne vode, kar dodatno utrjuje pomen njihovega varstva.

Doline preraščajo bujni gozdovi, ki na severni, savski strani narodnega parka segajo do 1900 m viso-

Bohinjsko jezero s Studorja.

Soška dolina.

Informacijsko središče „Dom Trenta“.

ko, na soški, južni pa do 1600 m. Gozd je sicer značilen element krajine narodnega parka, saj prerašča dve tretjini njegove površine. Živa narava narodnega parka je nasploh zelo pestra, pisana in barvita. Med rastlinskimi in živalskimi vrstami so mnoge, ki simbolizirajo alpski svet: planika ali očnica (*Leontopodium alpinum*), gams (*Rupicapra rupicapra*) in planinski orel (*Aquila chrysaetos*). Značilna je alpska kulturna krajina z obdelanimi polji, travniki, senošetmi in pašniki, dolinskimi naselji in pašnimi planinami, ki na južni strani narodnega parka kontrastno prehaja v mediteransko s poudarjenim kamnom, ki izdatno spremeni zunanjo, vidno podobo istih elementov krajine. Kot odraz tisočletnega sonaravnega dela prebivalcev Julijskih Alp in njihove bivanjske kulture se je kulturna krajina vrasla v naravo Julijskih Alp, postala njen neločljiv del in tvori osnovo skupne kulturne dediščine narodnega parka.

Srečanje vplivov iz Alp in iz Sredozemlja da čutiti tudi vreme s svojimi pojavi. Ostro ozračje severne strani narodnega parka je posledica vplivov srednjeevropskega gorskega in celinskega podnebja, v dolini Soče pa je pod vplivom sredozemskega morja podnebje občutno bolj blago.

Povprečne poletne temperature se gibljejo med 19,6 °C po dolinah na Tolminskem, kjer je najnižja točka TNP (180 m) in 5,6 °C v gorah (Kredarica (2515 m) pod Triglavom, zimske pa med 0,7 °C in -8,8 °C. Celoletno padavinsko povprečje je nad 1500 mm. Na leto je 120 do 145 padavinskih dni.

Informaciji:

Upravno in informacijsko središče
Triglavsko roža, SI-4260 Bled
Tel. +386 (0)457 80 200
triglavski-narodni-park@tnp.gov.si
www.tnp.si

»Top 12« u turizmu in gorništvu

1. Bohinjsko jezero s cerkvijo Sv. Janeza.
2. Slap Savice, izvir Save Bohinjke.
3. Rjava skala (Vogel), razgledišče, smučišče in izhodišče za gorske ture.
4. Pokljuka s sprehodi v gozdove v vseh letnih časih, visokimi barji in okoliškimi gorami.
5. Triglav (2864 m)
6. Dolina Triglavskih jezer
7. Dolina Vrata s slapom Peričnikom in Triglavsko severno steno
8. Alpski prelaz Vršič, razgledna točka in izhodišče za gorske ture
9. Trenta, najpogosteje pa Izvir Soče, spomenik dr. Juliusu Kugyju, Mlinarica, alpski botanični vrt Juliana in Dom Trenta, informacijsko središče TNP.
10. Mangrtska cesta in Mangrtsko sedlo.
11. Krnsko jezero in Krn (2244 m).
12. Korita reke Tolminke, spominska cerkev na Javorci in vas Čadrg.

www.tnp.si

Konjščica.

Narcise na Dovški Babi.

Razgled s Triglava.

Izvir Save pri Podkorenu.

Skozi srce Triglavskega narodnega parka

Iz Bleda dosežemo Bohinjsko jezero, ki je idealno izhodišče za pešpot Vie Alpine skozi Triglavski narodni park. Od tukaj se lahko vzpnemo preko Koče pri Savici in mimo majhnega Črnega jezera neposredno na Kočo pri Triglavskih Jezerih na višini 1685 m.

ETAPA R12 KOČA PRI TRIGLAVSKIH JEZERIH - TRŽAŠKA KOČA NA DOLIČU
Čas hoje pribl. 3 ure

Takoj za kočo gremo mimo manj-

šega jezercja Močivec, nato pa se vzpnemo na planotast svet ob vznožju melišč pod ostenji Tičaric. Za tem je pot zložna in udobna, tako da lahko opazujemo okolico, ki je posejana s številnim alpskim cvetjem in čedalje redkejšimi macesni. Neposredno pred seboj opazimo visoki vrh Veliko Špičje (2398 m), kamor se odcepi pot nekoliko višje po dolini. Po tej poti pridemo na nekdanji pašni predel Pri utah pod trebušasto steno vrha Kopica (2190 m), ki se dviga na desni nad nami.

Na razpotju nadaljujemo po dolini navzgor proti severu. Zložno se vzpenjamo po dolini, pod vzhodni-

mi pobočji nekoliko nad dolino, dokler pod seboj ne zagledamo velike vodne površine. To je Veliko jezero (1831 m), največje izmed sedmerih Triglavskih jezer, ki je na določenih mestih globoko do 15 m in ga zaradi značilne oblike imenujejo tudi Jezero v Ledvicah.

Nad jezerom pot nadaljujemo mimo prostranih melišč. Pot nas pelje po dolini, kjer se vzpne čez izrazit prag v dolini, ki se tukaj preusmeri proti severovzhodu. Skozi zdaj že povsem gol in siv svet prispemo do manjše vodne površine, Zelenega jezera (1988 m), ki je dobilo ime po zelenih algah na svojem dnu. Naša pot po Dolini Triglavskih jezer se tukaj

INFORMACIJE

KOČA PRI TRIGLAVSKIH JEZERIH

Informacijska pisarna
Ukanc 149
SI-4265 Bohinjsko jezero
Mobitel: +386 (0)406 20 783
info.pdljmatica@siol.net

ALJAŽEV DOM V VRATIH

Triglavska cesta 89
SI-4281 Mojstrana
Tel.: +386 (0)458 951 00

TRŽAŠKA KOČA NA DOLIČU

Planinsko društvo Radovljica
Gorenjska cesta 31
SI-4240 Radovljica
Tel.: +386 (0)457 440 69
Mobitel: +386 (0)50 614 780

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE

Alpenverein Slowenien
Dvorčakova 9, SI-1000 Ljubljana
Tel.: +368 (0)143 456 80
www.pzs.si

konča. Leva pot pelje do Zasavske kočice na Prehodavcih (2071 m), mi pa jo uberemo po desni poti, ki se zložno vzpne do gruščnate globeli, ki pada z roba Hribaric. V serpentinah se vzpnemo čez rob in pridemo na sedlo med Poprovcem na levi in Vršaki na desni. Tukaj smo na robu prostrane planote Hribarice, kjer se skalnat svet precej poravnava. Z desne se priključi pot z Zelnarice. Planoto z zelo malo rastja prečkamo v smeri proti vzhodu, kjer se bližamo izraziti skalni glavi Mišeljskega konca. Pod Mišeljskim koncem pridemo na preval Čez hribarice (2358 m) med Kanjavcem in Mišeljskim koncem. Smo na najvišji točki poti. Po strmih melišču sestopimo v zgornji konec Velske doline. Na razpotju se odpravimo na levo in po položni poti dosežemo prelaz Dolič (2164 m). Tik pred nami zagledamo Tržaško kočico na Doliču (2151 m), ki je cilj tokratne etape.

ETAPA A1 TRŽAŠKA KOČA NA DOLIČU - ALJAŽEV DOM V VRATIH

Čas hoje pribl. 4 ure

13. etapa rdeče poti je do križišča pod Luknjo hkrati tudi 1. etapa vijolične poti. Pot vodi najprej po široki tovorni poti ali mulatjeri, ki jo je po prvi svetovni vojni zgradila italijanska vojska in je potekala ob nekdanji državni meji. Začetek poti poiščemo na smernih tablah in pot nadaljujemo v smeri Luknje in doline Zadnjice. Že kmalu se v desno odcepi zelo zahtevna pot na Triglav (2864 m). Pot na najvišji vrh Slovenije je namenjena izkušenim in varnim planincem brez vrtoglavice.

Na razpotju pod Tržaško kočico na Doliču se začnemo spuščati po dokaj ravni, vendar močno vijugasti poti proti dolini Zadnjice. Na južni strani obširne planote Zelenica lahko na desni opazujemo razbrazdan skalnat svet severne strani Kanjavca. Gola pobočja zamenja vse bolj z rušjem in redkimi macesni poraščen svet. V cikcaku zaobidemo skalnati Skok in prispemo do Korit. Korita so

globoka soteska, ki se na eni strani spušča v dolino Zadnjice, na drugi pa se vzpenja proti prevalu Luknja (1758 m). Soteska je neprehodna, zato je pot, še vedno po mulatjeri, speljana po pobočju nad Koriti. Po serpentinah se vzpenjamo po sicer strmih pobočju in ob tem premagamo kar 250 metrov višine! Po 1 uri in 30 minut vzpona dospemo na travnati preval Luknja, kjer se pred nami odpre veličastna dolina Vrata.

Z Luknje se moramo na drugi strani spustiti po ozki skalnati dolini in nato po melišču. Desno nad potjo kraljuje visoka severna triglavska stena. Med travami in vse gostejšim drevjem nadaljujemo svojo pot v dolino. Zelo shojena pot nas vodi mimo spomenika do struge potoka Bistrica, kjer se priključi pot s Triglava čez Prag. Na tem razpotju se prav prileže osvežitev s čisto pitno vodo, vendar pa potok predvsem v sušnih poletnih mesecih pogosto ponikne. Skozi gozd se spustimo v dolino Vrata in mimo spomenika padlim partizanom gornikom v 20 minutah prispemo do Aljaževega doma v Vratih.

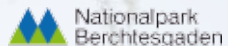
ETAPA A2 ALJAŽEV DOM V VRATIH - DOVJE

Čas hoje pribl. 2 uri 30 min

Zapustimo visokogorski svet in se sprehodimo po mogočni dolini Vrat, ki jo zapirajo skoraj sami dvatisočaki. Večji del poteka po asfaltni cesti skozi gozd, ki pelje po dolini od Aljaževega doma do slapa Peričnik. Ta v dveh delih v dolino padajoči slap je v svojem spodnjem delu visok 52 m. Ob koncu doline zapustimo Triglavski narodni park.

Od Dovij imamo možnosti transferja v Podkoren ali preko Jesenic v Beljak. Od te točke je enostavno priti v Admont v naslednjo regijo narodnega parka po vijolični poti. Lahko pa se odločimo, da pojdemo v Admont peš preko Karavank in Koralma (22 dnevni etap).

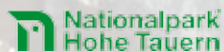
NARODNI PARK BERCHTESGADEN

„V enem dnevu skozi vsa podnebna območja od zmernega do polarnega po najdaljši vertikali Nemčije!“

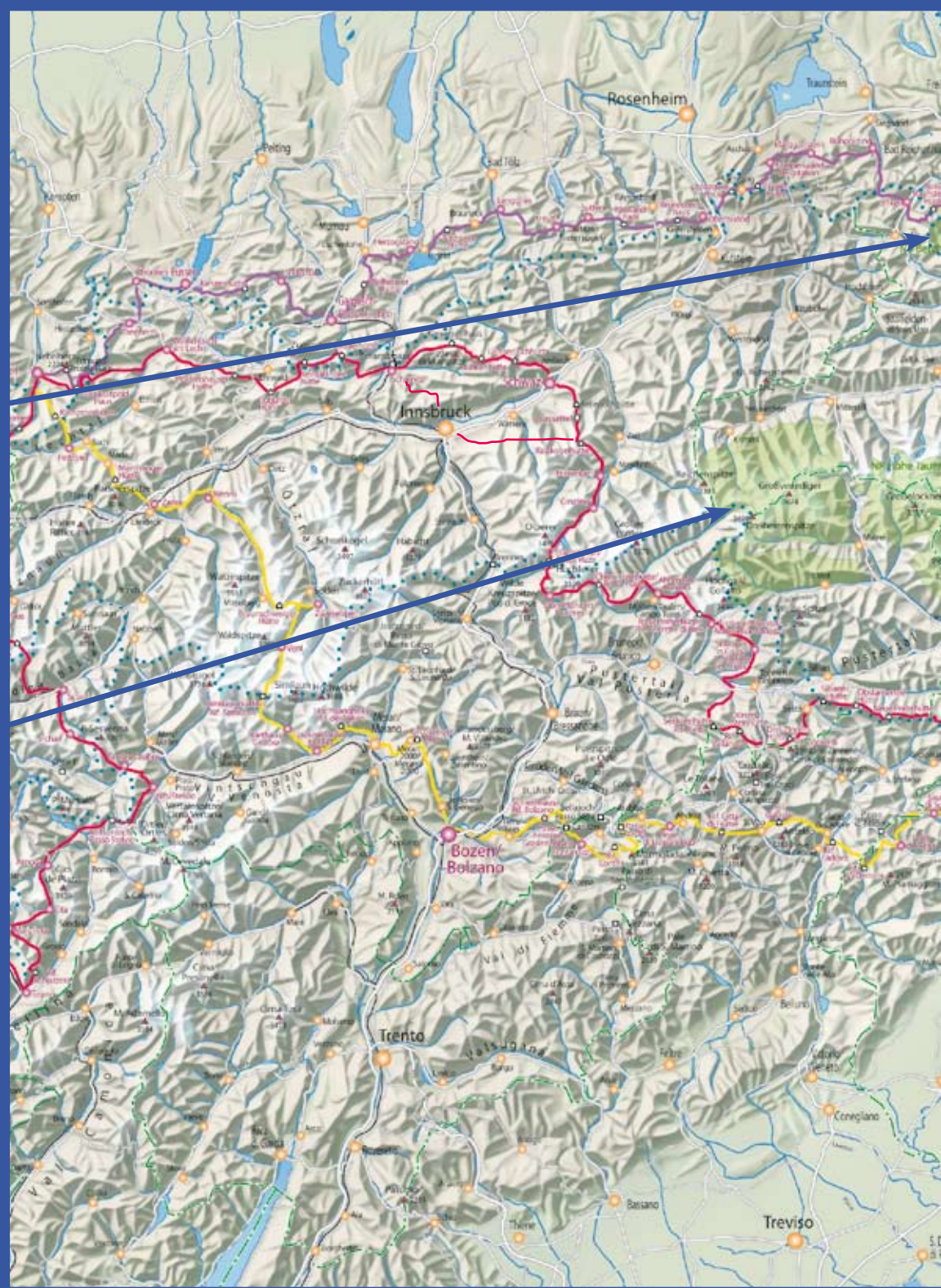
- **Lokacija:** na jugovzhodu Bavarske na meji z Avstrijo
- **Leto otvoritve:** 1978
- **Površina:** 210 km²
- **Najvišji vrh:** Watzmann na višini 2713 m
- **Posebnosti:** višinska amplituda 2110 m
- **Kategorija IUCN:** II

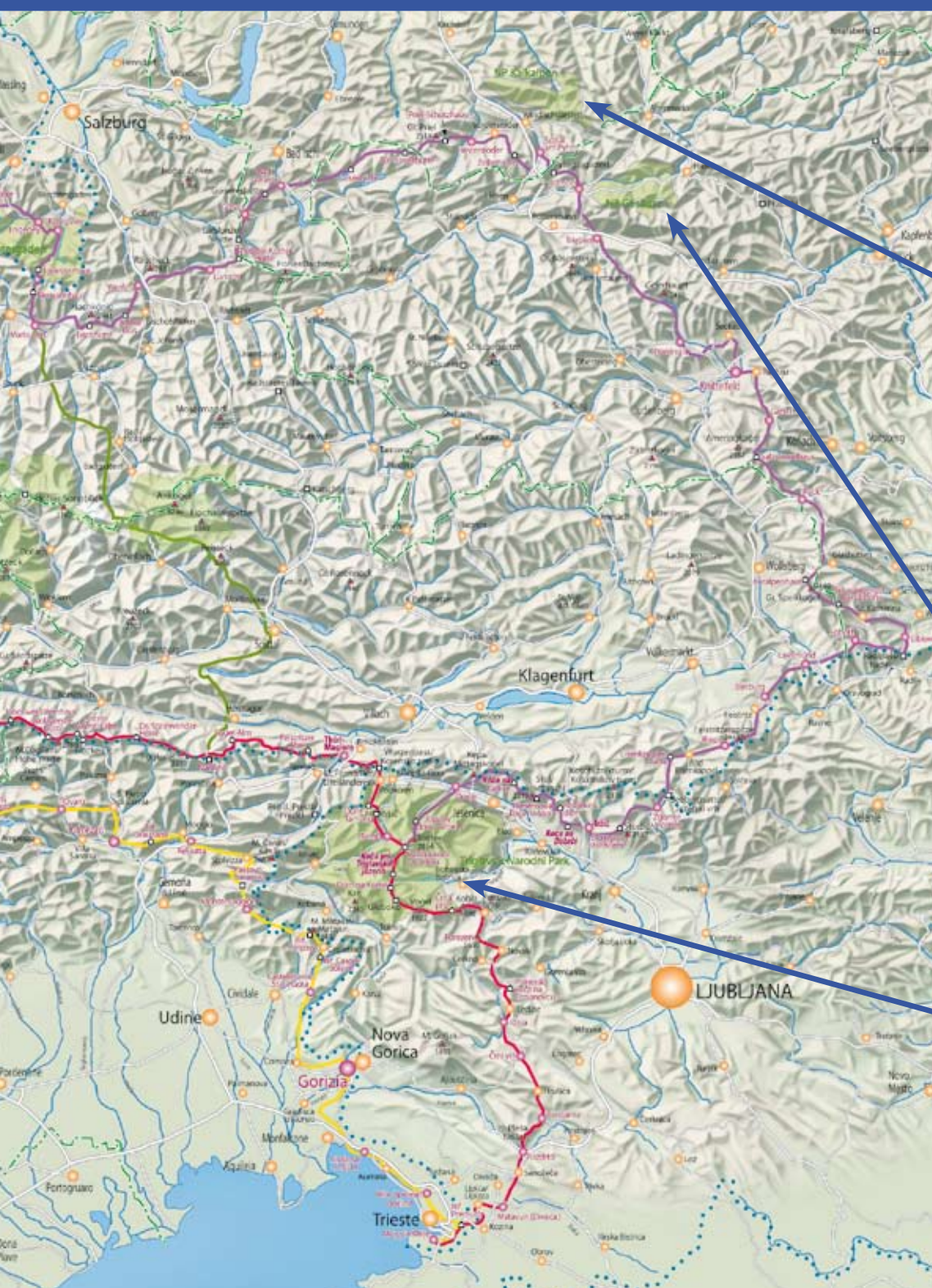
NARODNI PARK VISOKE TURE

„Z najvišje gore Avstrije čez vodno in podnebno ločnico skozi drugi največji narodni park Evrope!“

- **Lokacija:** območje Visokih Tur med izviri Isel, Möll, Mure in Salzacha; zvezne dežele: Salzburg, Koroška in Tirolska
- **Leto otvoritve:** 1981
- **Površina:** 1800 km²
- **Najvišji vrh:** Veliki Klek (Großglockner) na višini 3798 m (najvišja gora Avstrije)
- **Posebnosti:** ledeniki; širna, še nedotaknjena območja
- **Kategorija IUCN:** II

NARODNI PARK KALKALPEN

„Divjina v bogastvu gozdov in grad na vodi Evrope!“

- **Lokacija:** na jugu Gornje Avstrije med rekama Steyr in Enns, zajema gorvji Sensengebirge in Reichraminger Hintergebirge
- **Leto otvoritve:** 1997
- **Površina:** 208 km²
- **Najvišji vrh:** Hoher Nock na višini 1963 m
- **Posebnosti:** 30 različnih gozdnih pokrajin in 800 izvirov
- **Kategorija IUCN:** II

NARODNI PARK GESÄUSE

„Skozi Gesäuse šumijo zadnji neregulirani kilometri reke Enns!“

- **Lokacija:** zahodno od Ennsknje v Zgornji Štajerski med Hieflaum in Admontom
- **Leto otvoritve:** 2002
- **Površina:** 110 km²
- **Najvišji vrh:** Hochtor na višini 2370 m
- **Posebnosti:** strma pogorja Gesäuse in kot soteska oblikovana dolina Ennsa
- **Kategorija IUCN:** II

TRIGLAVSKI NARODNI PARK

„Srečanje alpske in sredozemske narave in kulture!“

- **Lokacija:** na severozahodu Slovenije na meji z Italijo in Avstrijo v Julijskih Alpah
- **Leto otvoritve:** 1981
- **Površina:** 808 km²
- **Najvišji vrh:** Triglav na višini 2864 m
- **Posebnosti:** številne endemične vrste, kot sta Zoisova zvončica (*Campanula zoysii*) ali Soška postrv
- **Kategorija IUCN:** II

Prisrčno pozdravljeni v alpski regiji narodnega parka Gesäuse!

Narodni park, naravni park in samostan svetovnega slovesa v neposredni bližini, to je mogoče le v „Gesäuse“! Prostrane ravnine, ki jih obdajajo izredne oblike skal, se izmenjujejo z ozkimi dolinami in oblikujejo odlično okolje za nepozaben dopust. Ponudba v „Gesäuse“ je pestra in raznolika in jo najbolje predstavimo kar z geslom **Doživetje narave – Doživetje kulture!**

- slediti mitu Gesäuse po zavarovanih plezalnih strminah
- spoznavati naravo v okviru aktivnosti poletnega in zimskega programa Narodnega parka Gesäuse
- pohajkovati po sledih zgodovine Zemlje s pomočjo izletniških ciljev GeoLine
- čutiti vodo na rekah Enns in Salzach, najsi bo pri raftingu ali v kanuju

DOŽIVETJE KULTURE

DOŽIVETJE NARAVE

- napolniti energijo na pohodih, tudi za celo družino, skozi Narodni park Gesäuse ali Naravni park Steirische Eisenwurzen

- muzejsko pokrajino benediktinskega samostana v Admontu
- prepustiti se kulinaričnim užitek v številnih gostiščih in kočah – naš namig: poskusite „Xeis-jelenjad“!

NARODNI PARK GESÄUSE

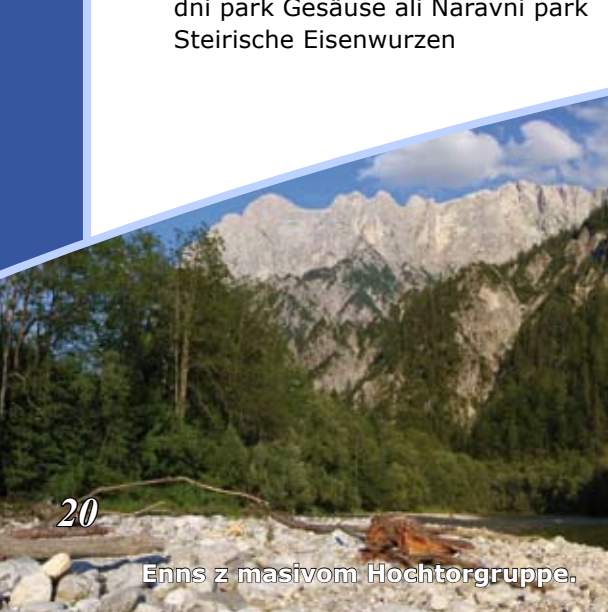
Najmlajši narodni park Avstrije odlikuje raznolikost. Razprostira se na površini več kot 11.000 ha (110 km²) in je bil ustanovljen 26. oktobra 2002. Velike razlike v nadmorski višini, različne strme lege in izpostavljena mesta ter podlaga iz apnenca in glinenca omogočajo

sobivanje različnih vrst. Kje drugje lahko sočasno vidimo jase in gamse? K botaničnim dragocenostim sodi redek nežen „peresasti nagelj“, pri insektih pa so odkrili doslej neznano vrsto vrbnice.

KAM SE LAHKO PODOJAO OBISKOVALCI NARODNEGA PARKA GESÄUSE

Pletene zgradbe iz žive vrbe Weidendom in livada Lettmair Au

Weidendom velja za največjo živo zgradbo v Alpah in zagotavlja raziskovalnim delavnicam dostojanstven okvir. Gre za „zgradbo“, ki je zgrajena iz žive vrbe. Program

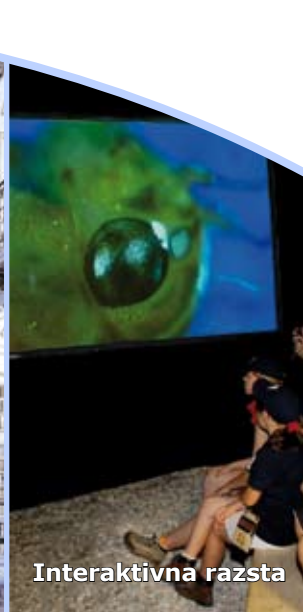
Enns z masivom Hochtorguppe.

Weidendom in livada Lettmair Au.

Samostanska knjižnica samostana Admont.

Interaktivna razsta

NAMIG!

2 NARODNA PARKA - 1 POT

Pohod vzdolž „VIE ALPINE“ od Admonta v alpski regiji Narodni park Gesäuse v smeri Spitala am Pyhrn na obrobju Narodnega parka Kalkalpen s transferom prtljage.

Paket storitev zajema:

- 4 x nočitev z zajtrkom
- vstopnina za muzej samostana v Admontu
- 24-urna vozovnica štajerskega avtobusnega podjetja (Steir. Verkehrsverbund)
- vstopnina za geološko razstavo v paviljonu narodnega parka
- vstopnina za raziskovalno delavnico v Weidendomu
- transfer prtljage Admont – Spital am Pyhrn
- vstopnina za sotesko Dr. Vogelgesang-Klamm
- večer kegljanja
- vstopnina v panoramski pokriti bazen v Spitalu am Pyhrn *
- linijski avtobusni prevoz Spital am Pyhrn - Wurzeralm – Windischgarsten *
- vzpenjača Wurzeralm *
- Svet naravnih doživetij Wurzer „WurzerNaturerlebnisWelt“ – tematska pot *
- sedežnica Wurbauerkogel Windischgarsten *
- vstopnica za panoramski stolp Narodnega parka Kalkalpen z razstavo „Faszination Fels“ (Fascinacija skale) *

* Vstopnina s kartico „Pyhrn-Priel AktivCard,“ ki jo prejmete brezplačno skupaj s svojo nočitvijo!

Podroben program z natančnimi opisi poti, z informacijami o cenah in zemljevidom pešpoti „Vie Alpine“ prejmete v informacijski pisarni Admont ali v informacijski pisarni Spital am Pyhrn.

v Weidendomu vodi s pomočjo sodobne tehnike med drugim tudi v mikrokozmos življenja v vodi.

Weidendom je tudi izhodišče za doživljajsko pot po livadi v Lettmair Au. Ta pelje po elegantni brvi čez livado in preko starega rokava Ennsa. Zaradi višje ležeče točke ima opazovalec nepredstavljen vpogled v redek življenjski prostor livade.

Paviljon narodnega parka Gstatterboden z interaktivno geološko razstavo

V arhitektonsko inovativno oblikovanem paviljonu narodnega parka v Gstatterbodnu domuje poleg informacijskega mesta in gostišča še sodobna, interaktivno oblikovana geološka razstava. Nastanek gorovja Gesäuse predstavi s pomočjo osmih postaj, pri čemer se mora na vsaki postaji obiskovalec samostojno vključiti v sodelovanje. Potrebno je razgrniti gorovje, prečkati ledenodobne ledenike in premagati

virtualno plezalno pot. Zaključek je virtualni prelet nad Narodnim parkom Gesäuse in njegove okolice.

Lokacija mest za obiskovalce

Weidendom, Lettmair Au in paviljon narodnega parka se nahajajo neposredno na magistralni cesti Gesäuse in je do njih mogoče prispeti z javnimi prevoznimi sredstvi.

Informacije:

Nationalpark Gesäuse

Tel.: +43 (0)3613 211 60 20
info@nationalpark.co.at
www.nationalpark.co.at

Alpenregion Nationalpark Gesäuse

Tel.: +43 (0)3613 211 60 10
info@alpenregion.cc
www.alpenregion.cc

Infobüro Admont

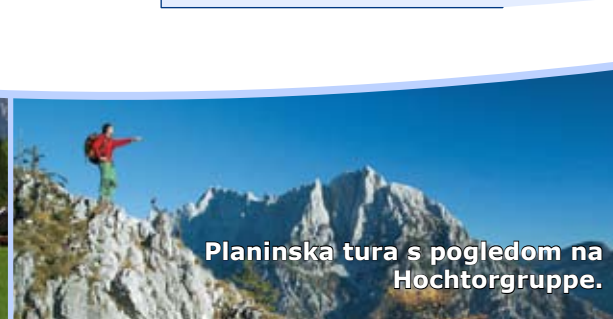
Hauptstraße 35
A-8911 Admont

va v narodnem parku.

Paviljon narodnega parka v Gstatterbodnu.

Planinska tura s pogledom na Hochtorguppe.

Bobneča reka Enns ob poplavih.

www.nationalpark.co.at

Srce je divje!

Globoke soteske, gorski grebeni, kraška brezna in brezštevni izviri se skrivajo v Narodnem parku Kalkalpen. Že več kot deset let se tukaj razrašča divjina. Medtem ko po drugem hribovju odkrivajo nove poti, pokrajino opremljajo z novimi kočami in skozi gozdove sekajo nove gozdarske steze, se v Narodni park Kalkalpen spet vrača tišina.

Tukaj najdemo največje zaprto gozdno območje Avstrije, in potrebno je veliko hoje, da se prebijemo do narodnega parka. To gozdnato območje je podobno gozdnim prostranstvom Kanade. V prvobitnih gozdovih smejo drevesa rasti, se starati in odmreti, kot to predvideva narava. Planine in planinski pašniki so pisani otoki v morju gozdov.

Ure in ure lahko hodimo, ne da bi naleteli na ljudi. Zato pa pohodnik sreča celo vrsto živali in rastlin, ki jih drugje komaj še najdemo. Risi, planinski kozlički, divji petelini, ruševci ali gozdni jerebi imajo na tem varovanem območju poleg jelenjadi in gamsov posebno domovanje. S kančkom sreče lahko med pohodom opazujemo planinske orle, sokole selce ali črne štorke pri njihovih kraljevskih poletih.

V Narodnem parku Kalkalpen obstaja 30 različnih gozdnih združb. Tukaj uspeva tisoče vrst cvetnic, mahov in praproti, med njimi nekaj pravih dragocenosti, ki so drugje prava redkost: piramidasti pilovec in lepi čeveljc, velesa in navadna kukavica,

progasti volčin in mračica, v 20 planinskih regijah pa še avrikelj, encijan in rododendron.

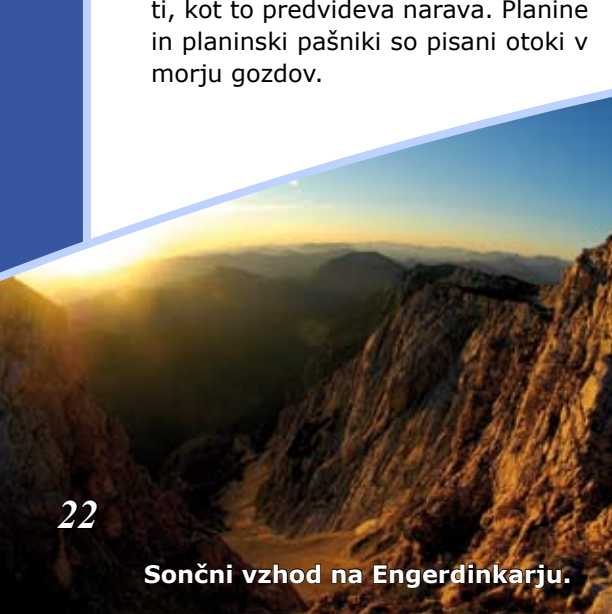
Najdenih je 1500 različnih vrst metuljev in edinstveno v svetu se tukaj pojavlja posebna vrsta jamskega krešiča „Arctaphaenops muellneri“. V šele pred kratkim odkriti velikanski jami Klarahöhle se nahaja največji stalagmit Avstrije.

Pohodniki, ki želijo občutiti divjino, so v regiji Kalkalpen na pravem mestu. Po najboljše markiranih pohodniških, kolesarskih in tematskih poteh se lahko odpravijo na odlične razgledne vrhove, lagodne planine in osamljene, pisane travnike.

VODA OBLIKUJE POKRAJINO

V Narodnem parku Kalkalpen najdemo 800 izvirov. Številni naravni potoki in reke te regije prinašajo s seboj pisano raznolikost insektov, dvoživk, rib in ptic. Z vodnimi elementi so povezani tako veliki kot majhni čudeži narave: kilometre dolga konglomeratska soteska reke Steyr, ki med Frauensteinom in Grünburgom v veliki meri zgleda še povsem naravno, (presihajoči) kraški izviri kot „Teufelskirche“ (hudičeva cerkev), ki izvira v bližini Sv. Pankracija pod prosto stoječim skalnatim mostom, ali izvir Pießling Ursprung v Roßleithnu, največji in najosupljivejši kraški izvir v Gornji Avstriji.

Enega najlepših „vodnih čudežev“

Sončni vzhod na Engerdinkarju.

Jörglgraben v Hintergebirgegebirge.

Osupljiv planinski orel.

Planinska

pa predstavlja svet sotesk in deber v Reichraminger Hintergebirge. Njegova srčika je velika soteska „Große Schlucht“, epigenetski predor: Tukaj si je najprej strugo v mehkih slojih izdolbel potok s svojimi lagodno tekočimi meandri; ko je dosegel trše kamenine, je moral ohraniti nekoč izbrano pot. Tako je v dolomit vklasal svoje do 200 metrov globoke „ovinke v soteski“ – oviro, ki so se je gozdarji že od nekdaj izogibali po vrtoglavo visokih lesenih brveh.

ŽELEZNA CESTA

Okoli Narodnega parka Kalkalpen vodi Železna cesta. Vzdolž te ceste najdemo mnogo prič velike preteklosti. Kajti skozi mnoga stoletja so ob rekah in potokih regije Narodnega parka Kalkalpen predelovali železo v srpe, kose, rezila ali nože. Po mogočnih hišah kovačev, skladišč železa in kašč za žito ter po bogato okrašenih proceljnih mest in trgov je še danes mogoče videti nekdanjo blagi-

njo, ki so jo uživali lastniki skladišč železa in kovačnic prav zaradi trgovanja z železom. Delavnice za izdelavo drumlic, manufakture pipecev, žebjarne ali delavnice za izdelavo kos vabijo, da jih obiščemo.

PRVO INFORMACIJSKO MESTO SO TRI SREDIŠČA ZA OBISKOVALCE NARODNIH PARKOV

V **centru Narodnega parka v Mollnu** nas o skrivnem in skitem vodnem svetu informira razstava doživetij. Postaje z igrami, filmi in reliefi območij dajejo vpogled v najbolj divje pokrajine Avstrije.

V **panoramskem stolpu Narodnega parka** na gori doživetij Wurbauerkogel v Windischgarstenu nas razstava „Faszination Fels“ informira o nenavadnem, posebnem in edinstvenem iz živalskega in rastlinskega sveta, ki biva nad gozdno mejo. V „skalnem“ kinu (Felskino) boste videli enkratne posnetke planinskega orla in skalnega plezavčka ter strmega gorskega sveta Kalkalpen.

Z razglednega stolpa v obliki kristala lahko občudujete planinski svet regije Narodnega parka Kalkalpen z več kot 21 dvatisočaki.

V **središču za obiskovalce Ennstal Narodnega parka** v Reichramingu prejmete zanimiv vpogled v gozdno divjino Narodnega parka Kalkalpen. Izvemo o bobnanju v grmovju, o gozdnih prebivališčih, o lesnih uničevalcih in o vračanju gozdne divjine v Narodni park Kalkalpen.

Informacije:

Nationalpark Zentrum Molln
Nationalpark Allee 1, A-4591 Molln
Tel.: +43 (0)7584 36 51
nationalpark@kalkalpen.at
www.kalkalpen.at

Dobra hrana in spanje v regiji Narodnega parka Kalkalpen

31 kakovostno preverjenih gostišč z možnostjo nočitev se je v regiji Narodnega parka Kalkalpen zapisalo ciljem doživetij pohodništva. Paleta sega od kmetije za malčke preko udobnih penzionov in gostišč do hotela narodnega parka Villa Sonnewend v Windischgarstenu. Privlačne pohodniške pavšale, skupni programi doživetij in odkrivanja, ponudba prevozov s taksiji v celotni mreži krajev, sodelovanje z Narodnim parkom Kalkalpen in vodniki zagotavljajo varen in sproščujoč dopust, poln doživetij.

www.wanderspezialisten.at

pot v Sensengebirge.

Hrumeča voda izvira Goldlochquelle.

Divjina gozda v narodnem parku.

Zimska krajina v Engerdinkarju.

www.nationalparkregion.com www.kalkalpen.at

Peš skozi dve regiji narodnih parkov

Del poti od Knittelfelda do Spitala am Pyhrn ne poteka le skozi dve zvezni deželi, temveč povezuje tudi obe regiji narodnih parkov Gesäuse in Kalkalpen. Knittelfeld je po avstrij-

skih magistralnih cestah dobro dostopen in ponuja dobro izhodišče za Vio Alpino.

ETAPA A 22: KNITTELFELD - INGERING II

Čas hoje pribl. 5 ur

Iz središča Knittelfelda hodimo naprej do zunanega okraja „Hautzenbichl“, kjer se po položni gozdni cesti povzpne do domačije Böcksteiner. Kmalu dosežemo 1194 m visok Tremmelberg z lesenim razglednim stražnim stolpom z dvema stolpoma.

S Tremmelberga položno sestopamo do cerkve Kalvarienkirche in po romarski poti naprej do Seckaua z benediktinsko opatijo. Zdaj pelje pot skozi manjši gozd navzdol v dolino Gradenbachtal, kjer pri domačiji „Moar“ (810 m) prečkamo cesto za Steinmühle. Zahodno pridemo po položno vzpenjajoči se občinski cesti do majhne kapelice pri domačiji „Weigand“. Tu zavijemo levo na gozdno pot, ki se je držimo skoraj do domačije „Kielbrein“. Na tem mestu lahko uživamo ob čudovitem razgledu na naselji Bischoffeld in Ingering II z dvorcem Wasserberg. Znova zavijemo na levo po hladni gozdni poti navzdol do nekdanje gostilne „Braunwirt“ (785 m) in po občinski cesti

proti Schattenbergu vse do naselja Ingering II.

ETAPA A 23: INGERING II - TRIEBEN

Čas hoje pribl. 9 ur 30 min
(Skrajšanje možno z avtobusom od gostilne Braun naprej.)

Iz Ingeringa II hodimo po gozdni cesti do Ingeringgrabna, kjer se poti 02 skozi osrednje Alpe (Zentralalpenweg) pridruži pot 08 Eisenwurzenweg. Pri mostu Praterbrücke krenemo na desno in prispemo do domačije Reicherhube. Pot se vzdolž prevozne ceste in potoka Ingeringbach stalno položno vzpenja vse do jezera Ingeringsee, ki leži na 1221 m nadmorske višine. Pot pelje po desnem obrežju jezera. V nadaljnjem

INFORMACIJE

ROHRAUERHAUS

Naturfreundehaus
Ortsgruppe Linz
Tel.: +43 (0)7563 660
Mobitel: +43 (0)676 722 12 23

BENEDIKTINER ABTEI SECKAU

Seckau 1, A-8732 Seckau
Tel.: +43 (0)3514 52 34
www.abteigym-seckau.ac.at/abtei

BOSRUCKHÜTTE

OeAV-Sektion Spital am Pyhrn
Tel.: +43 (0)7563 666
Mobitel: +43 (0)664 134 31 81
info@bosruckhuette.at
www.bosruckhuette.at

STIFT ADMONT

A-8911 Admont 1
Tel.: +43 (0)3613 23 12 0
kultur@stiftadmont.at
www.stiftadmont.at

poteku se dolina zoži in postane bolj strma. Številni macesni se umikajo mehkeemu ruševju in borovnicam. Do 1864 m visokega Kettentörla pe-lje še ena steza, vendar je njen za-dnji odsek precej strm.

Iz Kettentörla nadaljujemo pot nav-zdol proti dolini Kettental in nato čez planino Kettentalalm po gozdni cesti v dolino Hinteres Triebental. Tu se poti 02 in 08 razdelita: pot 02 sledi gozdni cesti proti jugu vzdolž potoka Mödringbach do planine Mödringalm in naprej na Triebener Törl. Via Alpi-na pa sledi poti 08 iz doline Trieben-tal v smeri gostilne Braun. Pri go-stilni se lahko odločimo za avtobusni prevoz do Triebna in tako nekoliko skrajšamo to dolgo etapo.

ETAPA A 24: TRIEBEN - ADMONT

Čas hoje pribl. 3 ure 20 min

Do četrti Dietmannsdorf sledi Via Alpina poti 08 in poteka po magi-stralni cesti ter prečka avtocesto Murtalautobahn. V Dietmannsdorfu se držimo desno – gremo mimo čudovite cerkvice in sle-

dimo cesti navzgor, ki se kmalu zlije v gozdno pot, ki ji nato sledimo do četrti Obersonnberg. Po kratki stezi čez planinski svet pridemo na pre-vozna cesto do kmetije Egger, nato pa po položni cesti navzdol do magi-stralne ceste Kaiserau. Nadaljevanja poti do gostilne Nagelschmiede ni mogoče prezreti. Takoj za gostilno, na levi strani ceste, se steza vzdolž potoka Lichtmessbach ves čas po-ložno spušča. Končno prispemo na gozdno cesto, ki nas ponovno pri-vede do magistralne ceste Kaiserau. Kmalu dosežemo krajevno tablo za Admont, ki kraja ne označuje le kot evropske občine, temveč tudi kot občino narodnega parka. V lago-dnem sprehodu skozi četrt Paradies pridemo v samo središče Admonta. Vredna ogleda sta hiša narodne-ga parka v Admontu in samostan z največjo samostansko knjižnico na svetu.

ETAPA A 25: ADMONT - SPITAL AM PYHRN

Čas hoje pribl. 5 ur 30 min

V Admontu sledimo glavni cesti v

smeri Halla. Takoj za mostom za-vijemo desno in prečkamo potok Eßlingbach. Vzdolž zelo lepe poho-dniške poti sledimo toku potoka pro-ti severu. Via Alpina sledi učni poti soli skozi gozd do kraja pridobivanja soli. Kjer se učna pot soli združi s cesto, ostanemo na desni strani in že po krajšem času zavijemo levo. Nadaljujemo po Vii Alpini mimo pla-ninske kočice ter naprej do elektrar-ne v Mühlau. Pri parkirišču zavije Via Alpina levo vzdolž gozdne ceste. Po pol ure hoda zavijemo s poti na stezo, ki pelje navkreber do planine Gstatlmaier Alm. Tukaj lahko še za-dnjič uživamo ob razgledu na Hall, Admont in na gore Gesäuse. Skozi gozd nas nato pot vodi do Pyhr-gatterl oziroma do meje med Šta-jersko in Gornjo Avstrijo. Sledimo cesti, ki se položno vzpenja in spu-šča vse do idilične kočice Rohrauer-haus ob vznožju Großen Pyhrgas. Od kočice Rohrauerhaus se po goz-dni cesti spuščamo proti koči Bo-sruckhütte. Gozdno pot si skrajšamo s hojo po stezi in že po približno 30-45 minutah dospemo do zelo obi-skane kočice Bosruckhütte. Nedaleč

zanjo se lahko odločimo za pripo-ročljivo pot skozi sotesko Dr. Vogel-gesang-Klamm. Je druga najdaljša prehodna skalnata soteska Avstrije. Pri elektrarni ob Spitalu am Pyhrn se pot iz soteske ponovno priključi pre-vozni cesti od kočice Bosruckhütte. Lagodno se sprehodimo do središča kraja Spital am Pyhrn.

Narodni park Kalkalpen se nahaja v neposredni bližini Spitala am Py-hrn. Z vlakom ali z avtobusom (obe možnosti sta na voljo neposredno z železniške postaje) zelo enostavno prispemo v Windischgarsten, kjer obiščemo z gozdovi in vodnimi viri najbogatejši narodni park Avstrije – Narodni park Kalkalpen – z njegovim obsežnim programom informacij.

Neposredno v Spitalu am Pyhrn kot tudi v Windischgarstenu imamo na voljo dobre železniške povezave do Selzthala ali Kirchdorfa an der Krems. Lahko pa se odločimo za po-hod po Vii Alpini v naslednji narodni park, Narodni park Berchtesgaden (15 dnevni etape).

Doživetje narave v vsakem letnem času!

Narava je vedno v pravem letnem času – tudi v edinem alpskem narodnem parku Nemčije. Edinstveni razvoji živalskega in rastlinskega sveta je v varovnem območju okoli Watzmana in jezera Königssee seveda v ospredju. Toda to še ni vse: Obiskovalci zbirajo enkratne izkušnje v divjini in spoznavajo velike in majhne skrivnosti o planinskem orlu, svizcu in ostali družini.

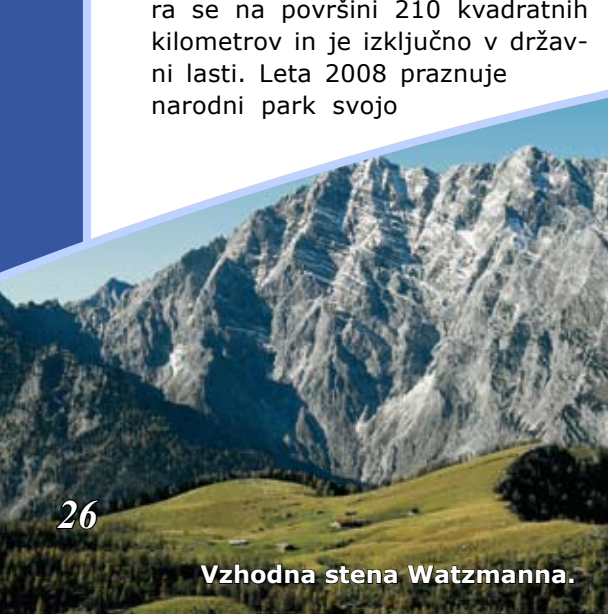
Narodni park Berchtesgaden se nahaja na jugovzhodu Svobodne dežele Bavarske in meji na avstrijsko zvezno deželo Salzburg. Razprostira se na površini 210 kvadratnih kilometrov in je izključno v državni lasti. Leta 2008 praznuje narodni park svojo

30-letnico ustanovitve. Toda zgodovina varstva narave v tej regiji ima veliko starejše korenine: Po ustanovitvi „Društva za varstvo in zaščito alpskih rastlin“ leta 1900 je bil deset let kasneje ustanovljen okraj z zaščitnimi rastlinami in nato leta 1921 naravovarstveno območje Königssee. Leta 1978 je bilo končno tako daleč in uresničile so se sanje mnogih naravovarstvenikov: Ustanovljen je bil Narodni park Berchtesgaden. Najvišji cilj je varstvo narave v njeni prvobitnosti z motom: Naj narava ostane narava. Toda to še ni vse: Raziskovanje, okoljska vzgoja, delo z javnostmi, sprostitev in spomeniško varstvo

prav tako sodijo k nalogam varovnega območja.

Da bi flore in favne ne obremenjevali preveč, je v ospredju sprostitev s pešačenjem. V Narodnem parku Berchtesgaden je na voljo 230 kilometrov pešpoti in planinskih stez: od Reiteralma preko Hochkalter, Steinernes Meer in Watzmanna do Funtenseetauern in Hohen Göll. Na teh poteh je za vsakega nekaj, od zahtevnih planincev preko uživaških pohodnikov, pa vse tja do družin z otroki. Številne gostinsko opremljene planšarije na obronku poti vabijo k počitku in ponujajo manjša in večja krepčila s tipičnimi planšarskimi izdelki. Tako tekne

Narodni park Berchtesgaden! Narodnemu parku daje pečat omembe vredna raznolikost vrst. Tako najdemo tukaj med drugim srnjad, jelenjad in gamse, kozoroge, svizce, planinske zajce, divje kure ter „kralja višav“, planinskega orla. Vzvišena ujeta ima v narodnem parku posebno vlogo in je v središču zanimanja številnih obiskovalcev. V Klausbachtalu so izdelali tri doživljajske poti, na katerih se lahko obširno informiramo o „kralju višav“. V narodnem parku živi pet gnezdilnih parov, v celotnem alpskem prostoru pa njihovo število ocenjujejo na 1300 parov. Tudi raznolikost flore je izredna: Poleg sleča, črnega teloha in encijana rastejo v narodnem parku tudi redke

Vzhodna stena Watzmanna.

Skalni kristal pod škrbino Mayrbergscharte.

Pogosto ga srečamo v narodnem parku: kozorog.

rastline, kot so švicarski oklep, lepi čeveljc in pirenejska zmajevka.

Geološka posebnost v Wimbachtalu – ena od treh glavnih dolin v narodnem parku. Leži med gorskimi gmotami Watzmanna in Hochkalterja in je izredno lepa: Globoko vrezana soteska Wimbachklamm, visoko kvišku štrleče strme stene na obeh straneh ter do 300 metrov mogočno melišče – tako imenovani „Gries“ – so elementi, ki dajejo pečat temu veličastnemu gorskemu svetu. Svetovno znano je jezero Königssee v istoimenski dolini s polotokom St. Bartholomä. Königssee sodi med najčistejša jezera v Nemčiji, po njem pa od leta 1909 vozijo le okolju prijazni čolni na elektropogon. Značilna zelena barva izvira iz apnenčastih delcev, ki se topijo v vodi, ki lomijo sončno svetlobo. Dolina Klausbachtal je tretja glavna dolina narodnega parka. Razprostira se po dolžini skoraj sedmih kilometrov od jezera Hintersee do prelaza Hirschbichlpass – na meji s sosednjo Avstrijo. V

Klausbachtalu se lahko poleti pelje te z avtobusno linijo „Alm-Erlebnibus“ (planinski avtobus doživetij), ki pohodnike in prijatelje narave udobno pripelje v narodni park in ponovno nazaj.

Narodni park obišče letno kar 1,5 milijona gostov. To veliko zanimanje potrjuje njegovo izredno privlačnost: za domačine, dopustnike, iščoče sprostivce, raziskovalce, planinske športnike, družine, otroke in prijatelje narave vseh starosti. Vso leto ponuja narodni park svojim gostom pisan program: od voženj s sanmi s konjsko vprego pozimi preko pohodov z ogledom netopirjev, večerov ob peki ob tabornem ognju do vodenih tur v dolino orlov. Prospekti o pohodništvu so na voljo v hiši narodnega parka - Nationalpark-Haus Berchtesgaden ter na informacijskih točkah v sosednjih občinah. Informacije pa najdete tudi na spletni strani www.nationalpark-berchtesgaden.de.

Leta 2011 bo Berchtesgaden bogatejši za še eno pomembno zanimi-

vost: Nastaja „Hiša gora“ – središče za okoljske informacije in okoljsko vzgojo v osrčju Berchtesgadna. Poleg mnogostranskega razstavnega področja in velikega zemljišča doživetij na prostem je težišče na okoljski vzgoji za mlado in staro.

Doživetja narave v vsakem letnem času: Prsrčno dobrodošli v Narodnem parku. Veselimo se vašega obiska!

Informacije:

Nationalpark Haus

Franziskanerplatz 7
D-83471 Berchtesgaden
Tel.: +49 (0)8652 643 43
Faks: +49 (0)8652 694 34
info@nationalparkhaus.org
www.nationalpark-berchtesgaden.de

Projekti v Narodnem parku Berchtesgaden

Narodni park Berchtesgaden sodeluje pri velikem številu nacionalnih in mednarodnih projektov. Nekaj od teh financira narodni park samostojno, druge uresničuje skupaj z univerzami in uradi, drugimi varovanimi območji ali v okviru projektnih partnerstev. Trenutno sodelujejo strokovnjaki pri projektih o podnebnih spremembah, pri raziskovalnih delih o netopirjih, veččah in majhnih metuljih ter pri razvojnem načrtu gozda, hkrati pa tudi pri mednarodnih projektih ALPENCOM (Alp Environmental Communication) ali pri projektu HABITALP (Alpine Habitat Diversity). S tem narodni park doprinaša k razumevanju povezav in k nadaljnjemu ustanavljanju varovanih območij.

www.nationalpark-berchtesgaden.de

Pogled na Königssee.

Skupina otrok pri informacijski točki Hintersee.

Barviti rododendron.

Koča Kärlingerhaus pri jezeru Funtensee.

Preko Steinernes Meer do jezera Königssee

Pred nami je veličasten odsek Vie Alpine na poti Vie Alpine: Na etapah A 39 - 41 preko pustega Steinernes Meer iz Maria Alm do čudovitega, kristalno čistega jezera Königssee, v katerega se navpično potaplja vzhodna stena Watzmanna. Izhodišče pohoda je Maria Alm. Z vlakom lahko udobno pripotujemo do Saalfeldna in od tukaj s poštnim avtobusom prispemo v idilični kraj z najvišjim cerkvenim zvonikom v Salzburgu.

ETAPA A 39: MARIA ALM - RIEMANNHAUS
Čas hoje pribl. 4 ure 30 min

V naselju Maria Alm sledimo toku potoka Grießbach v Grießbachwin-

kel. Po asfaltirani cesti gremo položno navzgor, pri čemer je gorovje Steinernes Meer vedno pred nami. Pri razcepu poti se držimo levo in nadaljujemo v smeri Riemannhaus. Po daljšem odseku gozdne ceste pridemo do zgornjega parkirišča in do pregrade. Tu se začenja naravno zaščiteno območje Kalkhochalpen. Vegetacija postaja čedalje redkejša, na levi pa se nam odpre očarljiv razgled na visoki vrh Breithorn ter na desni na Sommerstein.

Nadaljujemo vzpon čez „Sandten“. Levo zavije pot do „Fürstenbrünnl“ in „Bilgerirast“, izvirov, kjer bomo lahko z vodo ponovno napolnili naše steklenice.

Ob spodnjem konca žičnice za prevoz materiala se začenja resnično strmi vzpon proti koči Riemannhaus. Številne v kamnu vklesane stopnice in jeklenice nam olajšajo delno izpostavljeni vzpon. Ko pustimo za seboj škrbino Ramseider Scharte, stojimo neposredno pod vznožjem gore Sommerstein, imenovane „Eule“ ali „sova“, saj sta njeni votlini podobni velikim očem.

Sommerstein je priljubljena plezalna točka, njene plezalne steze pa se gibljejo med 8. in 9. težavnostno stopnjo.

Od koč Riemannhaus (2177 m) se lahko v približno 20 minutah opravi lažji vzpon po zahodni hrbtni strani Sommersteina. Razgled je osupljiv,

INFORMACIJE

TOURISMUSVERBAND MARIA ALM

Nr. 65, A-5761 Maria Alm
Tel.: +43 (0)6584 7816
Faks: +43 (0)6584 7600
info@tourismusverband-maria-alm.co.at

RIEMANNHAUS

DAV-Sektion Ingoldstadt
Tel./Faks: +43 80)6582 733 00
Mobitel: +43 (0)664 211 03 37
info@riemannhaus.de
www.riemannhaus.de

TOURISMUSREGION BERCHTESGADEN - KÖNIGSSEE

Königsseer Str. 2, D-83471 Berchtesgaden
Tel.: +49 (0)8652 967 0
Faks: +49 (0)8652 967 400
info@berchtesgadener-land.info

KÄRLINGERHAUS

DAV-Sektion Berchtesgaden
Tel.: +49 (0)8652 609 10 10
info@kaerlingerhaus.de
www.kaerlingerhaus.de

saj se na eni strani razprostirajo zeleni gozdovi Marije Alm, kotline Saalfeldener Becken in Zell am See, na drugi strani pa pusta visokogorska kraška planota.

Obiska vreden je predvsem vrh Schönfeldspitze, čigar velik leseni križ je poznan daleč onstran meja Salzburga. Vzpon čez Schönegg in Wurmkopf je čudovit, priporočljiv pa je le pohodnikom z gotovim korakom brez vrtočlavič. Malo pod vrhom Schönfeldspitze moramo opraviti še težji in zelo izpostavljen kos poti, ki pa nudi čudovit razgled.

ETAPA 40: RIEMANNHAUS - KÄRLINGERHAUS

Čas hoje pribl. 2 uri 30 min

Pot od kočice Riemannhaus do kočice Kärlingerhaus je najkrajši prehod prek Steinernes Meer do Berchtesgadna. Pot je opremljena z dobro vidno rdečo-belo-rdečo markacijo. V primeru snega in megle pa lahko naletimo na težave

pri izsleditvi prave poti. Po lažjem vzponu kmalu dosežemo najvišjo točko poti pri križu „Salzburger Kreuz“ na višini 2135 m. Od tu lahko uživamo ob lepem razgledu na steno Rotwandl (2231 m), ki si je zaradi značilne rdeče barve prislužila tako poimenovanje: Gre za rdeči jurski apnenec.

Kmalu dospemo do Schwarzen Lacke, majhnega vodnjaka desno ob poti. Tu lahko po dolgi hoji čez golo visoko planoto znova občudujemo sklenjeni gozd Steinernes Meer. Na višini 1787 m višine prečkamo mejo med Avstrijo in Nemčijo in s tem istočasno mejo Narodnega parka Berchtesgaden. Skozi gozd sestopamo do jezera Funtensee. Vzdrž obrežja kmalu dosežemo Kärlingerhaus (1630 m).

ETAPA A 41: KÄRLINGERHAUS - KÖNIGSSEE

Čas hoje pribl. 4 ure

Sestop od kočice Kärlingerhaus do Sv. Bartolomeja (St. Bartholomä) čez Saugasse je dobro urejen, označen

in priljubljen. Pri prvem razcepu se držimo levo v smeri Ofenloch. Pri izviru propadajoče planšarske kočice Oberlahner-Alm si lahko privoščimo zasluženi kratek počitek.

Na naslednjem razcepu vabi pot št. 421 s težavnim vzponom do pobočja Siegeretplatte (priporočen le za pohodnike z varno hojo brez vrtočlavič) in nato do sestopa v dolino Wimbachtal. Po Bartholomä nadaljujemo po poti št. 412 naravnost proti Saugasse. Kmalu se prikaže 36 ozkih, odsekanih serpentin, po katerih se spustimo do Saugasse. Na koncu stoji markantno, nekoliko grobo vrezano razpelo, ki ima prav zaradi načina izdelave ime „Foaster Herrgott“ („Bog; gozdarjev“). Sledi zelo lep odsek poti skozi redko poraščen, neokrnjen bukov gozd, ki nas po pribl. 30 minutah pripelje mimo kočice Schrainbach-Holzstube. Lesena kočica je nekoč služila kot zatočišče drvarjem. Malo pred koncem sestopa se pot usmeri čez potok Schrainbach in pred nami se po še enem zavoju odpre pogled na divje bobneči slap. Končno dospemo do naplavnih površin St. Bartholomä,

prečkamo mogočen stožčast vrh in se spet najdemo v civiliziranem svetu z gostiščem, privezi za plovila in cerkvijo. Vse to leži ob vznožju mogočne in osupljive, skoraj 2000 m visoke vzhodne stene Watzmanna, ki je tudi najvišja skalnata stena Vzhodnih Alp. Prvič jo je leta 1881 preplezal Johann Grill starejši. Baročna cerkev St. Bartholomä je bila posvečena 25. 8. 1134 in je s tem tudi dokumentirano najstarejša cerkev notranjega deželnega okrožja Berchtesgadna. Prenočitev v koči DAV-a je namenjena izključno plezalcem vzhodne stene Watzmanna, mogoč pa je postanek v gostilni in v ribji prekalnici.

S čolnom lahko udobno prečkamo jezero Königssee in dospemo do občine Königssee.

Iz Königsseeja so redne linije avtobusnih prevozov v Berchtesgaden, kjer so na voljo dobre železniške povezave.

Tako razburljiv v različnosti!

S 1800 km² površine je Narodni park Visoke Ture največje varovano območje Alp. Sodi med največje pokrajine na Zemlji in je Noetova barka za tisoče živalskih in rastlinskih vrst. Maja ponujajo pisane pomladne cvetlice na mehkih travnikih edinstveni kontrast s še globoko zasneženimi vrhovi več kot 100 tritisočakov v tem narodnem parku. Sredi poletja izžarevajo Visoke Ture neverjetno življenjsko energijo. Planinski travniki so eno samo bleščeče morje cvetic z brezštevilnimi metulji. Krokari izvajajo prave pustolovske umetnine v letenju. Veličasten planinski orol kroži nad bobnečimi gorskimi potoki, podjetne svizce srečujemo na pohodu na vsakem koraku. Bogastvo

barv gozdov in edinstven razgled v daljavo privabijo jeseni mnoge pohodnike v naravo, ki se pripravljajo na zimo.

Druga posebnost je kulturna krajina regije. Že stoletja je tukaj življenje prebivalstvo krajino oblikovalo v sožitju z naravo vse tja do planinskih dolin. Tako se lahko še danes na svojih pohodih zatečemo v mnoge gostinsko opremljene planšarske kočice in uživamo posebne posladke te regije.

25 LET NARODNEGA PARKA VISOKE TURE

Pred 25 leti je bil z uredbo Koroške deželne vlade ustanovljen koroški del Narodnega parka Visoke Ture, sledili sta zvezni deželi Salzburg in Tirolska. Tedaj je bilo potrebnega veliko pionirskega dela – nenazadnje Visoke Ture niso bile popolnoma nedotaknjena in neposeljena regija, temveč naravna in kulturna krajina, ki je stoletja sobivala in se razvijala skupaj. Spore med varstvom in koriščenjem narave je bilo tako že v naprej pričakovati.

NARODNI PARK – PIONIR ALBERT WIRTH

Temeljni kamen za varovano območje je položil lesni industrialec Albert WIRTH. Na koroški strani Großglocknerja je kupil območje na 4072 hektarjih in ga leta 1918 podaril Planinski zvezi Avstrije. Imel je le eno zahtevo: Planinska zveza je morala tam ustanoviti naravni park. Ozadje te daritve je bilo jasno: V začetku preteklega stoletja se je zelo razmahnilo turistično in gospodarsko odkrivanje Alp. Tehnični napredek je omogočal projekte, o katerih je človek desetletja pred tem le sanjal. Visokogorska cesta na Großglockner ali elektrar-

Koča Hagener Hütte.

Križ Tauernkreuz na Rupertovi poti.

Skozi dolino Dösental.

na na Kaprunu sta dokaz in priča tega časa.

Načrtovana je bila tudi vzpenjača na Johannisberg, na območju Gamgrube pa bi naj nastala parkirišča za planinske turiste. Wirth je želel z daritvijo zavarovati Großglockner in Pasterze pred takšnimi posegi. Zavzeti posamezniki, naravovarstveniki in planinska društva so dolga leta vedno znova zahtevala večje varstvo za ledeniške regije v Visokih Turah. Prav tako so zahtevali „naravni park“ v smislu Turskega ali narodnega parka – kot so to tedaj poznali le iz ZDA.

SPORAZUM TREH DEŽEL IZ HEILIGENBLUTA

Leta 1971 so deželni glavarji Koroške, Salzburga in Tirolske podpisali „Sporazum iz Heiligenbluta“ – dogovor treh dežel, v skladu s katerim bi v Visokih Turah ustanovili narodni park. Spet so se pojavili projekti elektrarn in vlečnic, ki so čakali na pragu varovanega območja

in ljudem te regije obljubljali razmah turizma, blaginjo in delovna mesta – a tudi uničenje narave.

KOROŠKA KOT ZAČETNIK

Če so bile pri sklenitvi političnega sporazuma v okviru „Heiligenblutske izjave“ tri zvezne dežele še enotnega mnenja, so se pravni temelji za ustanovitev narodnega parka razvijali zelo različno. Koroška je leta 1981 z Uredbo o ustanovitvi narodnega parka na 186 kvadratnih kilometrih v gorski verigi Schober- in Glocknergruppe naredila pomemben korak. Vendar je bila ta „akcija na lastno pest“ deležna tudi kritik, ker so se bali, da utegne ogroziti temeljni konsenz izjave iz Heiligenbluta. Salzburg je sledil leta 1983, Tirolska pa je svoj zakon o narodnem parku sprejela 1991. Danes prevladuje ponos, da imajo eno od najdragocenejših pokrajin Evrope. Toda pred 25 leti sta bili skepsa in zavračanje, ki sta se zoperstavili načrtovanemu varovanemu območju, strašanski: prizadeti lastniki zemljišč, župani v načrtovanih obci-

nah narodnega parka, lovci, kmetijske zadrage – v številnih razpravah so morali zavzeti zagovorniki ideje o ustanovitvi narodnega parka prepričevati nasprotno misleče. Bojazen, da utegne narodni park povzročati omejevanja pri lovu, planšarstvu ali planinarjenju, je bila velika.

SPODBUDE ZA REGIJO

Pomemben preskok je uspel, ko so se lahko zagovorniki narodnega parka v Visoke Ture podali s sporočilom z Dunaja: leta 1982 je zvezna država prvič zagotovila subvencije za regijo narodnega parka. Od začetka je bilo namreč jasno, da mora varovano območje dajati tudi spodbude za razvoj regionalnega gospodarstva. Oblikovane so bile vzorčne regije in projekti, razpravljalo se je o prvih infrastrukturnih projektih. Leta 1983 je bila odprta pot „Gletscherweg Pasterze“ – to je bil začetek izgradnje obsežne informacijske infrastrukture za obiskovalce varovanega območja.

Danes je Narodni park Visoke Ture s 1836 kvadratnimi kilometri najve-

čje varovano območje v evropskih Alpah. Naravna, v svojem osrčju nedotaknjena krajina, ki mnogim redkim živalskim in rastlinskim vrstam zagotavlja varovan življenjski prostor. Zaklad, na katerega je ponosnih veliko ljudi in ki ga velja še naprej varovati.

(citat iz: Narodni park Visoke Ture (original: Nationalpark Hohe Tauern) – pomlad 2006 – 25 let narodnih parkov v Avstriji (original: 25 Jahre Nationalparks in Österreich, Claudia Lagler)

Informacije:

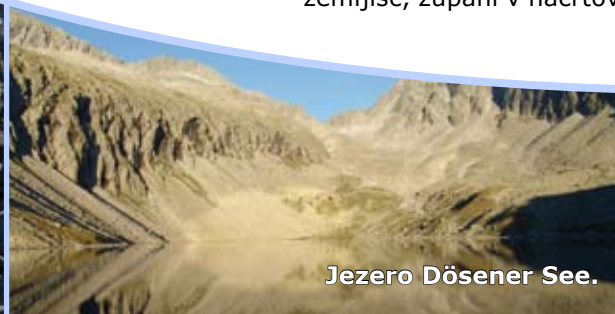
Nationalpark Hohe Tauern Kärnten

Döllach 14, A-9843 Großkirchheim
Tel.: +43 (0)4825 6161
www.hohetauern.at

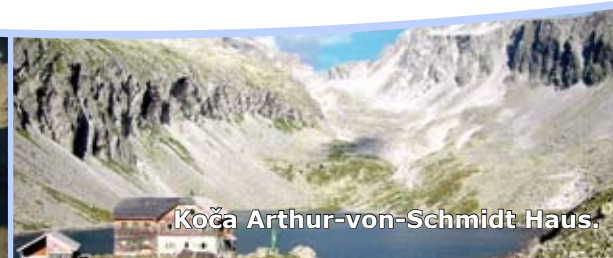
www.hohetauern.at

Planinska pot Reißeck.

Jezero Dösener See.

Koča Arthur-von-Schmidt Haus.

Zlata jesen.

Preko vodne in podnebne ločnice proti jugu

Rupertova pot – avstrijska pohodniška pot št. 10

– je na tem mestu optimalna povezovalna pot med Narodnim parkom Berchtesgaden na vijolični poti Vie Alpine in Narodnim parkom Visoketure in naprej do Mokrin na Koroškem na rdeči poti Vie Alpine. Zaključuje krog pohodniških poti.

OD JEZERA KÖNIGSSEE V BAD HOFGASTEIN

Od Berchtesgadna, Königsseeja in St. Bartholomäja sledimo – vijolični poti Vie Alpine v nasprotni smeri – navzgor do Kärlingerhaus in čez široko kraško planoto Steinernes Meeres do Riemannhaus, kjer uživamo v osupljivem razgledu na zeleno kotlino Saalfeldener Becken do Zell am See in Kitzsteinhorna.

Po sestopu v Maria Alm zapustimo Vio Alpino in sledimo Rupertovi poti v smeri juga.

Rahel vzpon nas vodi do kočice Statterhaus na Hundsteinu, kjer sestopimo v Taxenbach. Izredno zanimiva je soteska Kitzlochklamm, od

koder vodi pot v dolino Rauriser Tal in kraj Rauris.

Da bi prispeli še v dolino Gasteiner Tal, moramo opraviti še vzpon čez škrbino Seebachscharte, preden čez planino Biberalm sestopimo do Bad Hofgasteina.

Bad Hofgastein je dobro dostopen tudi z vlakom iz smeri Scharzsch St. Veit. V sklopu te železniške povezave je tudi Mallnitz na drugi strani glavnega alpskega grebena. Avtovlak skozi turski predor omogoča, da vzamemo s seboj tudi osebni avtomobil.

BAD HOFGASTEIN – SPORTGASTEIN

Čas hoje pribl. 7 ur 30 min

Od Bad Hofgasteina nas pot vodi

INFORMACIJE:

KUR- UND TOURISMUSVERBAND BAD HOFGASTEIN

Tauernplatz 1, A-5630 Bad Hofgastein
Tel.: +43 (0)6432 3393
Faks: +43 (0)6432 339 32 32
info@badhofgastein.com
www.tiscover.at/badhof-
gastein

URLAUBSINFORMATION MALLNITZ

A-9822 Mallnitz 11
NATIONALPARK HOHE TAUERN
Tel.: +43 (0)4784 290
Faks: +43 (0)4784 635
info@mallnitz.at
www.mallnitz.at

HAGENER HÜTTE

DAV-Sektion Hagen
Tel.: +43 (0)4732 4290
Mobitel: +43 (0)664 403 66 97

naprej vzporedno z Gasteiner Arche do Angerja oziroma Lafena, nato se desno razcepi do železniške postaje Angertal, sledi delu ceste, ki je hkrati cesta v Vorder- oziroma Hinterschneeberg, nato kmalu zavije levo in poteka z nekaj ovinki po severozahodni strani Stubnerkogla. Nadaljujemo proti Schattbachalm in preko planine Mahdleitental do Miesbichlscharte, kjer sestopimo do Unteren Bockhartsee. (Ob slabem vremenu je na voljo možnost prenočitve v koči Bockhartsee-Hütte ali na planšariji Viehauseralm. Sicer je treba pot nadaljevati vzdolž Naßfelder Arche do Böcksteina in se peljati z avtobusom.) S koče Bockhartsee-Hütte se spustimo v Sportgastein (1598 m).

**SPORTGASTEIN – HAGENER HÜTTE
– MALLNITZ**

Čas hoje pribl. 6 ur 30 min

Od Sportgastein nadaljujemo pohod navkreber po Naßfelder Arche preko Naßfelderalm

in Hinternaßfeldalm do koče Veitbauerhütte. Pot do koče Hagener Hütte (2488 m) na Mallnitzer Tauern je na 800 metrih vedno bolj strma in kamnita, to je na deželni meji med deželama Salzburg – Koroška v Narodnem parku Visoke Ture.

Od koče Hagener Hütte se najprej obrnemo navzdol do križa Tauernkreuz, ki stoji v spomin na planšarko, ki je izgubila življenje zaradi udara strele. Nato nadaljujemo po serpentinah preko „Laschgwand“ do gostišča Jamnighütte. Prispemo v gozd in kmalu zatem do Winterbrücke, ostanemo na desni strani potoka Mallnitzbach in pridemo naravnost do informacijskega središče narodnega parka „BIOS“.

**DALJE DO MOKRIN PO RDEČI POTI
VIE ALPINE**

Zadnjih sedem etap na Rupertovi poti od Mallnitz v smeri juga je nekoliko zahtevnejših. V štirih urah se vzpenjamo do koče Arthur-von-Schmidt Haus, ki leži ob romantič-

nem jezeru Dösner See. Tukaj se začne planinska pot Reißbeck. Najprej sledimo poti čez Seeschartl do osamelih jezer Pfaffenberger Seen in nato skozi Blockwerk skozi Kaponig- in Zwenbergtörl do koče Moosshütte. Nadaljujemo preko Rieken-törl in mimo jezer Reißbeck-Seen do koče Reißbeck-Hütte.

Čez škrbino Rossalmscharte dosežemo najprej kočjo Kohlmaierhütte, na dovoznih poteh še St. Paul in končno glavno okrajno mesto Spittal na Dravi. Vzpemo se na Goldeck z bogatim razgledom in se nato sprehodimo po območju Staffa ter planine Gajacher Alm v Tchen-dorf. Prečkamo jezero Weißensee in čez planino Naggl Alm dosežemo St. Lorenzen v Gitschtal ter Šmohor. Da bi se povzpeli na Sonnenalpe nad Mokrinami, prečkamo Modrinjo vas in Skobiško planino (Kühweger Alm) tja do Kühweger Törla in preko planine Watschiger Alm navzdol do prelaza pri Mokrinah, ki je priključek na rdečo potjo Vie Alpine. V petih dnevni etapah od Mokrin prispemo v Trento v Triglavskem narodnem parku in s tem

po 60 dneh sklenemo krog skozi pet narodnih parkov v treh državah, Sloveniji, Avstriji in Nemčiji.

(Besedilo: izvleček iz: Käfer, F. (2007): Avstrijska pohodniška pot št. 10 – Rupertiweg. Od Böhmerwalda do Karnijskih Alp (original: Österreichischer Weitwanderweg Nr. 10 - Rupertiweg. Vom Böhmerwald zu den Karnischen Alpen). Planinska zveza Avstrije (OeAV), Služba za pohodništvo (izd.), Dunaj.

Vsi opisi etap Vie Alpine so dostopni na spletni strani www.via-alpina.org

Naslovi in informacije

NARODNI PARKI

Triglavski narodni park
Upravno in informacijsko središče
Triglavska roža, SI-4260 Bled
Tel.: +386 (0)457 802 00
Faks: +386 (0)457 802 01
triglavski-narodni-park@tnp.gov.si
www.tnp.si

Narodni park Gesäuse
Informacijsko središče
Hauptstr. 35, A-8911 Admont
Tel.: +43 (0)3613 211 60 20
info@nationalpark.co.at
www.nationalpark.co.at

Narodni park Kalkalpen
Upravno in informacijsko središče
Nationalpark Allee 1, A-4591 Molln
Tel.: +43 (0)7584 3651
Faks: +43 (0)7584 3654
nationalpark@kalkalpen.at
www.kalkalpen.at

Narodni park Berchtesgaden
Upravno in informacijsko središče
Doktorberg 6, D-83471 Berchtesgaden
Tel.: +49 (0)8652 96 86 0
Faks: +49 (0)8652 96 86 40
poststelle@nationalpark-berchtesgaden.de
www.nationalpark-berchtesgaden.bayern.de

Narodni park Visoke Ture
Upravno in informacijsko središče
Döllach 14, A-9843 Großkirchheim
Tel.: +43 (0)4825 6161
www.hohetauern.at

LOKALNE TURISTIČNE ORGANIZACIJE:

Turizem Bohinj
Triglavska cesta 30, SI-4264 Bohinjska Bistrica
Tel.: +386 (0)457 475 90
Faks: +386 (0)457 475 91
lto@bohinj.si
www.bohinj.si

Turizem Bled
Cesta svobode 11, SI-4260 Bled
Tel.: +386 (0)457 805 00
Faks: +386 (0)457 805 01
info@dzt.bled.si
www.bled.si

Lokalna turistična organizacija Bovec
Trg Golobarskih žrtev 8, SI-5230 Bovec
Tel.: +386 (0)538 964 44
Faks: +386 (0)538 964 45
info.lto@bovec.si
www.bovec.si

Lokalna turistična organizacija Kranjska Gora
Borovška 99a, SI-4280 Kranjska Gora
Tel.: +386 (0)458 850 20
Faks: +386 (0)458 850 21
info@kranjska-gora.si
www.kranjska-gora.si

Lokalna turistična organizacija Sotocje
Petra Skalarja 4, SI-5220 Tolmin
Tel.: +386 (0)538 004 80
Faks: +386 (0)538 004 83
info@lto-sotocje.si
www.lto-sotocje.si

Alpska regija Narodni park Gesäuse
Turistične informacije Admont
Hauptstraße 35
8911 Admont
Tel.: +43 (0)3613 211 60 10
info@alpenregion.cc
www.alpenregion.cc

DMC Tourismus GmbH Pyhrn Priel
Hauptstraße 28
A-4580 Windischgarsten
Tel.: +43 (0)7562 5266
Faks: +43 (0)7562 5266 10
info@ppu.at
www.ppu.at

„Die Wanderspezialisten“
Turistične informacije Hinterstoder
A- 4573 Hinterstoder 38
Tel.: +43 (0)7564 5263
Faks: +43 (0)7564 5263 55
hinterstoder@pyhrn-priel.net
www.wanderspezialisten.at

Tourismusregion Berchtesgaden-Königssee
Königsseer Straße 2, D-83471 Berchtesgaden
Tel.: +49 (0)8652 967 0
Faks: +49 (0)8652 967 400
info@berchtesgadener-land.info
www.berchtesgadener-land.info

Narodni park Visoke Ture
Handwerkstube
Döllach 1, A-Großkirchheim 9843
Tel.: +43 (0)4825 200
office@nationalpark-hohetauern.at

Urlaubsinformation Mallnitz
A-9822 Mallnitz 11
NATIONALPARK HOHE TAUERN
Tel.: +43 (0)4784 290
Faks: +43 (0)4784 635
info@mallnitz.at
www.mallnitz.at

Turistična pisarna Obervellach
A-9821 Obervellach
Tel.: +43 (0)4782 2510 21
info@obervellach.at

**Turistična pisarna Heiligenblut/
Großglockner**
A-9844 Heiligenblut
Tel.: +43 (0)4824 2001 21
Faks: +43 (0)4824 2001 43
office@heiligenblut.at
www.heiligenblut.at

Kur- und Tourismusbüro Bad Gastein
Kaiser-Franz-Josef-Straße 27
A-5640 Bad Gastein
Tel.: +43 (0)6432 3393 560
Faks: +43 (0)6432 3393 537
info@badgastein.at
www.tiscover.at/badgastein

**Kur- und Tourismusverband
Bad Hofgastein**
Tauernplatz 1, A-5630 Bad Hofgastein
Tel.: +43 (0)6432 3393 260
Faks: +43 (0)6432 3393 232
info@badhofgastein.com
www.tiscover.at/badhofgastein

VIA ALPINA IN ALPSKA KONVENCIJA:

Stalni sekretariat Alpske konvencije

Glavni sedež v Innsbrucku
Herzog-Friedrich-Str. 15
A-6020 Innsbruck
Tel.: +43 (0)512 588 589 0
Faks: +43 (0)512 588 589 20
sekretariat@alpconv.org
www.alpconv.org

Oddeljeni sedeži v Boznu/Bolzanu
Drususallee 1 / Viale Druso 1
I-39100 Bozen / Bolzano
Tel.: +39 0471 055 354
Faks: +39 0471 055 059

Mednarodni sekretariat Via Alpina

La Grande Traversée des Alpes
14 rue de la République, B.P. 227
F-38109 Grenoble Cedex
Tel.: +33 (0)476 42 08 31
Faks: +33 (0)476 42 87 08
mail@via-alpina.org
www.grande-traversee-alpes.com

Nacionalni sekretariat Vie Alpine

Avstrije in Nemčije
Oesterreichischer Alpenverein
Christina Schwann
Wilhelm-Greil-Str. 15, A-6010 Innsbruck
(from 1st of June: Olympiast. 37, 6020 Innsbruck)
Tel.: +43 (0)512 595 47 31
Faks: +43 (0)512 595 47 40
christina.schwann@alpenverein.at
www.alpenverein.at

Nacionalni sekretariat Vie Alpine Slovenije

GIZ Združenje za pohodništvo
Ljubljanska cesta 7, SI-4260 Bled
Tel./Faks: +386 (0)457 435 48
marko@via-avantura.com
www.slovenia.info/hiking

PLANINSKE ZVEZE:

**Sektion Weitwanderer des
Oesterreichischen Alpenvereins**
Thaliastrasse 159/3/16, A-1160 Wien
Tel./Faks: +43 (0)1 493 84 08
Mobil: +43 (0)664 27 37 242
weitwanderer@sektion.alpenverein.at
www.alpenverein.at/weitwanderer

Oesterreichischer Alpenverein
Wilhelm-Greil-Str. 15, A-6010 Innsbruck
(od 1. junija 2008: Olympiast. 37, 6020 Innsbruck)
Tel.: +43 (0)512 595 47
Faks: +43 (0)512 575 528
office@alpenverein.at
www.alpenverein.at

Deutscher Alpenverein
Von-Kahr-Str. 2-4, D-80997 München
Tel.: +49 (0)89 140 03 0
Faks: +49 (0)89 140 03 98
info@alpenverein.de
www.alpenverein.de

Planinska zveza Slovenije

Dvržakova 9, SI-1000 Ljubljana
Tel.: +386 (0)143 45 680
www.pzs.si

Pravilno vedenje v gorah

Pričujoča pravila sta izdala Mednarodna zveza planinskih organizacij (Union Internationale des Associations d'Alpinisme - UIAA) in Združenje planinskih društev Avstrije (VAVÖ) zaradi varstva pohodnikov in naravnega okolja.

- 1. Pred odhodom v gore je vedno treba preveriti, kakšne so izkušnje in telesna pripravljenost vseh udeležencev, tako odraslih kot otrok. Udeleženci morajo imeti trden korak in ne smejo imeti težav z vrtoglavico.**
- 2. Vsak obisk gora je treba skrbno načrtovati in v ta namen uporabiti opise planinskih tur in zemljevide. Pri tem lahko odločilno pomagajo tudi informacije, ki jih dobimo na sedežih planinskih društev ali pri poznavalcih gora, npr. gorskih vodnikov in upravljalcih planinskih koč.**
- 3. Ko se odpravimo na turo, potrebujemo ustrezno opremo in obleko, zlasti trdne in visoke planinske čevlje z oprijemljivim podplatom. Ker se vreme v gorah hitro spreminja, je pomembna prav tako zaščita pred dežjem in mrazom.**
- 4. Iz varnostnih razlogov je treba pred odhodom tako s potekom in ciljem ture kot tudi s predvidenim časom vrnitve seznaniti upravnika planinske koč, hotelsko recepcijo ali prijatelje.**
- 5. Hitrost hoje je treba prilagoditi najšibkejšim članom skupine. Zlasti na začetku poti je treba paziti, da ne hodimo prehitro. Ves čas opazujemo druge udeležence, da bi pravočasno opazili njihovo izčrpanost.**
- 6. Nikoli ne smemo zapustiti označenih poti. Da bi se izognili padcem, je tudi na lažjem terenu potrebna največja pozornost. Zelo previdni moramo biti tudi pri hoji po strmih travnatih pobočjih, zlasti kadar so mokra. Še posebej nevarno je prečkanje strmih snežišč oz. ledenikov.**
- 7. Paziti moramo, da ne sprožimo kamenja, saj se lahko zaradi tega poškodujejo drugi planinci. Mesta, kjer obstaja nevarnost padajočega kamenja, je treba prečkati čim hitreje in brez ustavljanja.**
- 8. Kadar se nenadoma spremeni vreme, nastopi megla ali če je pot pretežka oz. v slabem stanju, se moramo vrniti. To ni sramota, ampak je znak zdrave pameti.**
- 9. Če se zgodi nesreča, obdržimo mirno kri. Pogosto si lahko sami pomagamo, če pa to ni mogoče, poskušamo pomoč priklicati z mobilnim telefonom, klici, svetlobnimi znaki ali mahanjem z večjimi deli oblačil. Ponesrečenca praviloma ne smemo premakniti s kraja nesreče in ga nikoli ne pustimo samega.**
- 10. Gore so namenjene vsem. Dolžnost vsakega pohodnika je prispevati k njihovemu ohranjanju in čistoči. Svoje odpadke odnesimo s seboj v dolino ter varujemo živali in rastline.**

Mednarodna klicna številka v sili: 112

Vir: UIAA/VAVÖ

